

İnkılâbımız Türkiye'nin asırlar için saadetini kâfildir. Bize düşen, onu idrak ve takdir ederek çalışmaktır. - **Atatürk**

AKŞAM

Kılıç ile fütuhât yapanlar sapanla fütuhât yapanlara mağlûb olmağa ve binnetice terki mevki etmeğe mecburdurlar -

Atatürk

Sene 21 — No. 7214 — Fıatı her yerde 5 kuruş

PAZARTESİ 14 Teşrinisani 1938

Telefon: Başmuharrir: 20565 — Yazı işleri: 20765 — İdare: 20681 — Müdür: 20497

Gençlik âbide önünde and içti Atatürk'ün kurduğu kudretli ve kuvvetli rejime, inkılâplara daima sadık kalacak

Dün Taksim meydanını dolduran on binlerce halk

**Atatürk'ün naaşları
Dolmabahçeden kara
yolile Sarayburnuna
getirilecek**

*Oradan Yavuz zırhlısıyla İzmit'e
götürülerek hususî trenle
Ankara'ya naklölünacak*

Ankara'da yapılacak cenaze merasiminden sonra naaş etnografi müzesine kaldırılacak ve ebedî Şefin şanile mütenasib bir anıt yapılmıncıya kadar müzede ihtiramla muhafaza edilecek

Ankara 13 (A.A.) — Anadolu ajansının haber aldığına göre, Büyük Önder Atatürk, Ankara'ya getirildikten ve cenaze merasimi yapıldıktan sonra, muvakkaten, etnografi müzesinde askeri itiramatla muhafaza edilecek ve ebedî Şefin şanile mütenasib bir anıt yapıldıktan sonra oraya konulacaktır.

Ankara 14 (Telefonla) — Büyük Millet Meclisi bugün toplanacaktır. Yeni Kabinenin teşkiline aid Riyaset-i Cümhur tezkeresi de bugünkü toplantıda Meclise arz olunacaktır.

(Devamı 9 zuncu sahifede)

**“Atatürk, istikbalinden korkmıyan kuvvetli millî bir devlet bırakmaktadır,,
Bir Çek gazetesi yazdığı makaleyi yukarıdaki satırlarla bitiriyor**

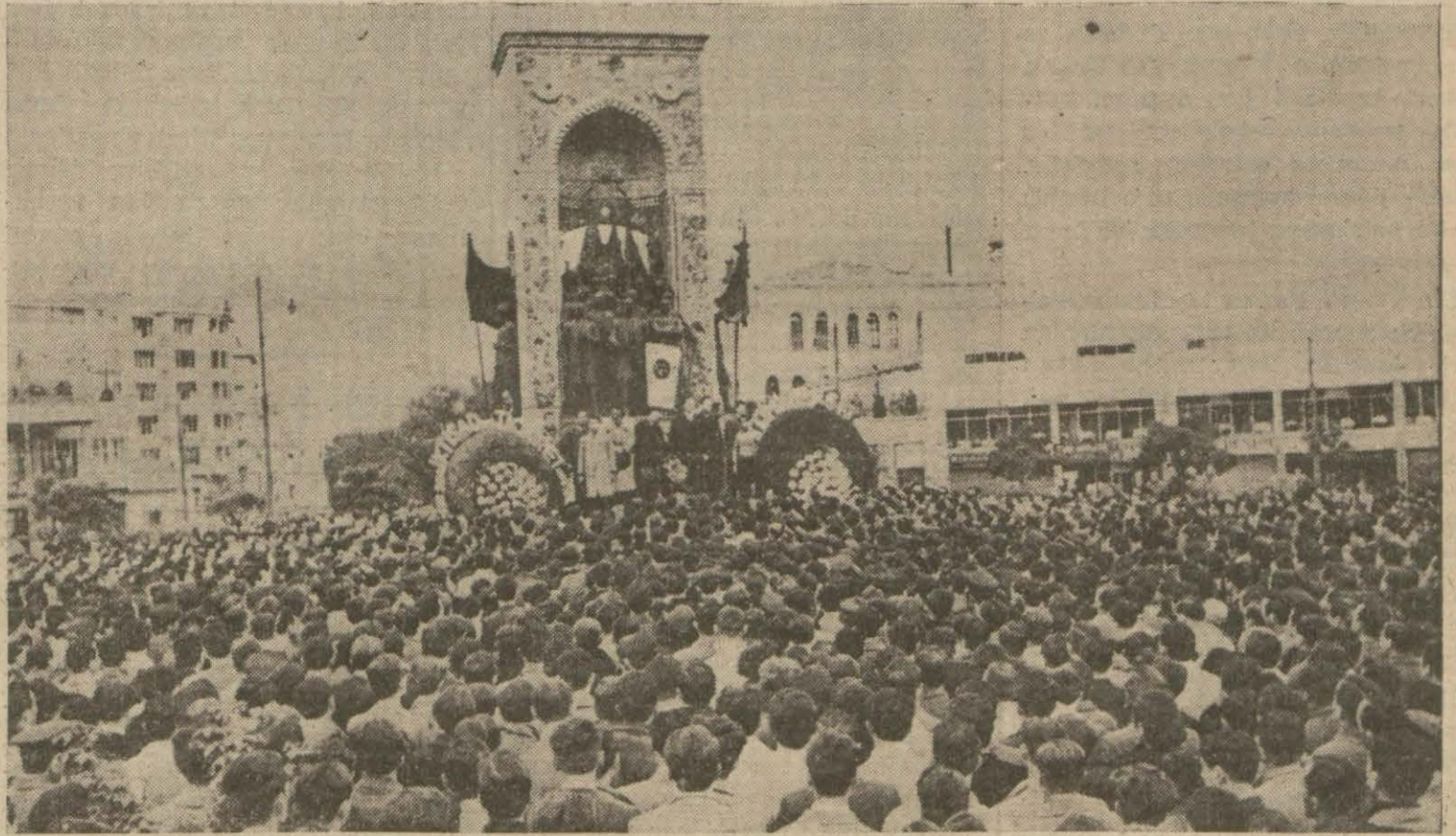
Prag 12 (A.A.) — Ç. T. K. ajansı bildiriyor: Bütün Çekoslovak matbuatı, Büyük Şefi Kemal Atatürk'ün ölümü ile Türk milletinin inandığı mateme iştirak etmekte ve bu yüksek adamın kıymetini bilmeyecek kadar

büyük olan meziyetlerini tebarüz ettirmektedir. Gazeteler, bilhassa Atatürk'ün vücutta getirdiği inkılâplarla Türkiye'yi kuvvetlendirdiğini ve modern bir hale koyduğunu ve aynı za-

(Devamı 9 zuncu sahifede)

Dün Taksim meydanı insan denizi halini almıştı

Yüksek tahsil gençliğinden başka on binlerce halk meydanı doldurdu

Taksim meydanında ant içilirken

Yüksek tahsil Türk gençliği dün Taksim meydanında, Atatürk'ün tunc-tan heykeli önünde, onun eserlerini muhafaza edeceklerine, onun izinde yürüyeceklerine söz verdiler, and içtiler.

Sabahleyin İstanbul'dan Beyoğlu'na giden bütün tramvaylar basamaklarına kadar dolu idi. Bu manzara Cümhuriyet bayramındaki kalabalığı hatırlatıyordu. Kalabalık aynı derecede olduğu halde, manzara ne kadar değişmişti. O zaman tramvayları dolduranların hepsi şendi, hepsi bayram yapmağa gidiyorlardı.

Fakat bugün Taksim meydanına doğru bir matem alayı akın ediyordu. Mateme gidenler, bayrama koşanlar kadar çoktu. O kadar ki tramvaylar İngiliz sefaret konağından daha ileri-

(Devamı 4 üncü sahifede)

Andın sureti

Biz Türk gençliği, Atasının bıraktığı eşsiz mirasa, onun cümhuriyetine, onun kudretli ve kuvvetli rejimine daima sadık kalmağa, vatanın toprağına canımızı, istiklâline kanımızı vermeğe şerefimiz, gençliğimiz, namusumuz ve Türklüğümüz namına yüce âbidenin önünde söz verip and içiyoruz.

Dikkatler: Memba blizl!

Atatürk:

«Bu milletin arasında birçok Mustafa Kemaller vardır!» diyor.

Atatürk:

«Muhtaç olduğun kuvveti, kendi asil kanında bulursun!» diyor.

Atatürk:

«Bu büyük millet, istidadının müteveccih olduğu istikametleri görmeğe çalışan ve görebilen evlâdını daima takdir ve himaye etmiştir!» diyor.

Kendimizde, kendi kanımızda, kendi istidadımızda ve sahamızda Mustafa Kemal'in zerrelerini aramalı, bulmalı, büyütmeliyiz.

Atatürk bizim içimizden çıkmıştı. İnönü bizden çıkmıştır.

Memba bizizi!

"Büyük Balkanlı, Büyük Adam," Yunan gazeteleri Atatürk hakkında sahifeler dolusu yazı yazıyorlar

Bir gazete "Atatürkün Türkiyede yaptığını hiç bir tarafta, hiç bir kimse yapmamıştır,, diyor

Atina 13 (A.A.) — Atina ajansı bildiriyor: Gazeteler, Atatürk'ün hayatına ve eserine sayfalar tahsis etmekte ve yazdıkları yazılarla Atatürk'ün ölümünün Yunanistanda da çok derin bir yeis uyandırdığını tebarüz ettirmektedir.

Katimerini, ezümle diyor ki: Her memleket, milleti zafer, refah ve saadet yolunda ilerleten büyük adamlarına heykeller dikecektir. Fakat Türkiye'nin Kemal Atatürk'ün heykelinin yapılmasında kullanılacak taşı bulmak için dağlarını deşmesi, karıştırması icab edecektir. Zira, Türkiye, herkesin haset ettiği bir adama, ve dostlarının ve düşmanlarının hayran olduğu bir dehâ adamına, ziyai yalnız Türkiye için değil, bütün medeniyet ve dünya için bir ziyai teşkil eden bir adama malik bulunmak bahtiyarlığına nail olmuştur.

Proya'da şu satırlar okunuyor: «Uzun olmasa bile, çok dolu bir hayatın sonra perşembe günü gözlerini hayata kapayan adam büyük ıslahatçılar zümresine mensub bulunuyordu.»

Gazete, Atatürk tarafından bu kadar muvaffakiyetle başarılan cesurane ıslahat hakkında mufassal izahat verdikten sonra diyor ki:

Biz Yunanlılar, onun Türk - Yunan dostluğuna ve teşriki mesaisine olan sarsılmaz inananı heyecanla hatırlıyacağız. Eğer Türkiye Büyük kurucusunu kaybediyorsa, Yunanistan da büyük ve emin bir dostunu kaybediyor. Yunan milleti dost ve mütefik Türk milletinin matemine bütün kalbiyle iştirak etmektedir.

«Eleftron Vima» dan: «Onun adı, dünya tarihinin kahramanları arasında silinmez bir şekilde kalacaktır. Zira şahsiyeti kendi memleketinin hududlarını aşmıştır. Yunan milleti onun ölümünden samimi bir surette müteallimdir. Onu, hem düşman ve hem dost olarak tanımış olan Yunan milleti, kendisini bir düşman şıfatıyla ne kadar takdir etmişse, bir dost olarak ta o kadar sevmiştir. Türk - Yunan anlaşmasını o istemiş ve bu anlaşmaya hararetili bir iman ile çalışmıştır.

Bir Türk - Yunan teşriki mesaisinin faydalarını ilk defa görenlerden biri olmuştur. Daha sonra Balkan Antantının kurulmasındaki hizmeti, askeri muvaffakiyetlerinden sonra nasıl ileriye gören bir devlet adamı olduğunu isbat etmiştir. Bütün Balkanların yekpare bir teşriki mesai lāvhası arzemesini, büyük bir kısmı itibarıyla, dün ölen adama onun geniş görüşüne ve seciyesinin doğruluğuna medyunuz.

Dost Türkiye'nin bugün içinde bulunduğu acı, yeis, ızdırab dakikalarında, Yunan milleti onunla beraberdir. Ve Büyük Şef, hararetili vatanperver ve daima Türk - Yunan uzlaşmasını dilemiş olan müstesna adam için bir kardeş gibi onunla birlikte ağlamaktadır. O ölüm yatağında yatan iki millet birlikte olarak onun politikasına devam ve onun emelini tahakkuk ettirmeğe çalışmağı kendi kendimize vadedelim.»

«İnsanları sevk ve idare eden büyük çehreler arasında yeni Türkiye'nin banisi Atatürk'ün kendine hâs çizgileri ayrılmaktadır. Çok, pek çok inkılâpçılar görüldü, fakat hiç biri Atatürk'ün cesaret ettiği ve muvaffak olduğu şeyi yapmadı.

Fütuhat politikaları için fasilasız teşebbüslerde bulunmuş olan Osmanlı imparatorluğu barış için de fasilasız bir tehlike idi. Kendini inzibata ve terakkiye vermiş olan Atatürk devleti, gençleşmiş kuvvetleri ile, doğu Avrupası için sağlam bir destekti.

Balkan antantı Atatürk'ü kurucu-

Yunan gazetelerinin makalelerinden parçalar

«Atatürk herkesin hayran olduğu bir dehâ idi. Ziyai yalnız Türkiye için değil, bütün medeniyet ve dünya için de kayıptır.»

— Katimerini —

Atatürk'ün adı dünya tarihinin kahramanları arasında silinmez bir şekilde kalacaktır.»

— Eleftron Vima —

«Çok, pek çok inkılâpçılar görüldü. Fakat hiç biri Atatürk'ün cesaret ettiği ve muvaffak olduğu şeyi yapmadı.

— Messenger d'Athenes —

«Atatürk 16 yılda gençlik ve kuvvetle dolu, kudretli, istediğini ve nereye gittiğini bilen yeni Türkiye'yi yaratmağı muvaffak oldu.»

— Akropolis —

ları ve rehberleri arasına kaydetmiştir. Onun hamlesi Türkiye'yi Yunanistanla candan yaklaştırmaya ve bir ittifaka sevk etmiştir. Bu ittifak, üzerinde Dörtler antantının inkişaf ettiği temeldir. Türkiye, Yunanistan gibi asırlarca mücadelenin kendisini ayırmış olduğu milletlerin çok samimi olarak matemine iştirak ettiğini görüyor. Tarihte buna benzer çok misal yoktur.»

Akropolis gazetesinden: «Kılıcının şa'ası, Atatürk'ün tek fazileti ve tek şan ve şerefi değildir. Onun barış zamanında yaptığı iradesinin kuvvetini ve fikirlerinin parlaklığını daha ziyade isbat etmiştir. Büyük Pier devrinde böyle bir tecrübe yapılmamıştır.

Atatürk on altı yılda gençlik ve kuvvetle dolan kudretli, istediğini ve nereye gittiğini bilen yeni Türkiye'yi yaratmağı muvaffak olmuştur.

Akşam gazetelerinin makaleleri

Atina 13 (A.A.) — Atina ajansı bildiriyor: Dün öğleden sonra çıkan gazeteler de Atatürk'ün şahifeler dolusu yazılar tahsis etmişlerdir.

Etnos gazetesi diyor ki: «Asker Mustafa Kemal sayesinde, Türkiye muhakkak bir ölümden kurtuldu, fakat hayatı kahramanca, askeri gayretten daha kahramanca bir gayret olmadan kurtulamazdı. Büyük diriltici Atatürk'ün gayretini, Türkiye için müellim bir matem teşkil eden ölümü, Elenler için de büyük bir ziyadır. Dost ve mütefik komşu milletle aynı büyük matem içinde olan Elen milleti, büyük ölünün önünde heyecan ve ihtiramla eğilmekte ve Türk - Yunan dostluğunun ölen kurucunun arzu ve iradesi mucibince daha ziyade inkişaf edeceğine kani bulunmaktadır.»

Aynı gazete müteakiben muharriri Daskalakisin şahsi intibalarını neşrediyor.

Atinaika Nea gazetesinden: «Atatürk, son dakikasına kadar, Yunanistan için çok büyük bir dostluk hissi beslemiştir. Yunanistan için büyük bir hürmet ve muhabbeti vardı. İki memleket arasındaki teşriki mesaiyi daima daha ziyade takviye etmek emelinde idi. Başvekil Metaksas ile son görüşmeleri esnasında ve sevk, heyecan dolu telefon görüşmelerinde, aynı değişmez his ve arzu ile meşbu olduğunu göstermiştir. İki milletin Türk Şefinin ölümünden müsterek bir ziyai olarak müteallim olmaları tabiidir. Esasen, derin bir surette müteheyyil olan diğer Balkan milletleri de Yunanistana ve Türkiye'ye iltihak edeceklerdir. Zira bugün bu kadar samimi ve sıkı antant içinde birleşmiş olmalarını Atatürk'e pek ziyade borclu bulunmaktadır.»

Gazete, muharriri bayan Spanudisin şahsi hatıralarını neşrediyor.

Tipos gazetesi yazıyor: «Atatürk'ün Türkiyede yaptığını hiç bir tarafta hiç bir kimse yapmadı: Ne Cavour, ne Cromwell, ne de Vaşington. Atatürk'ün bulduğunu hiç kimse bulmadı ve Atatürk'ün yaptığını da hiç bir kimse yapmadı. İlham ettiği kimseler ve kendi prensiplerine göre teşkil ettiği yeni nesil onun eserine devam edeceklerdir. Türkiye'nin bütün dostları bunu bekliyor.

Vradini gazetesi diyor ki: Atatürk, Balkan yamadası işlerine yeni bir şekil vermiş olan büyük bir tarihî tahavvülün başlıca âmillerinden biri olmuştur. Hayatının sonuna kadar Yunanistanın dostu oldu ve iki millet arasında teşriki mesai lüzumuna ruhunun bütün kuvvetile inanmıştı. Yunan milleti dost ve mütefik milletin büyük matemine bütün kalbiyle iştirak eder.»

Yunanistanın matemi

Atina 12 (A.A.) — Etniki gazetesi yazıyor: «Atatürk bütün dünya modern tarihinin en büyük çehrelerinden biri olmuştur:

Büyük Türk, büyük Balkanlı, büyük adam. Bir İngiliz biyografi onu haklı olarak «Tabiatın kuvveti» diye tavsif etmiştir. O, eserini tamamen tarsin ettikten sonra öldü. Derin bir matem hissediyoruz. Zira faziletlerini, Balkan antantı ülkesine olan muazzam hizmetini müşahade ve tesbit etmişik.»

Kronos gazetesi yazıyor: «Türkiye büyük şefini kaybediyor, fakat Yunanistan da öyle samimi bir büyük dost kaybediyor, şimdiki Türk - Yunan dostluğunu ve teşriki mesaisini ona medyunuz. Elen milleti Türk milleti ile matem yapmaktadır.»

Elinikon Mollon gazetesi diyor ki: «Atatürk, ölümünden evvel, herkes tarafından hürmet ve riayet edilen, kuvvetli, hayatli ve faaliyet dolu yeni bir Türkiye yaratmak ülküsünü tamamen başardı. Elen milleti dost ve mütefik Türk milletinin derin matemine tamamen iştirak etmektedir.»

Bütün gazeteler sahifeler dolusu tercümei haller neşretmekte ve bilhassa ölen Şefin büyük eserini ve Türk milletinin bu esere devam hususundaki azmini tebarüz ettirmektedir.

"Yirmi yıllık muazzam yapıcı faaliyet,,

B. Mussolini'nin gazetesi Atatürk hakkında büyük bir makale neşretti

Roma 12 — Stefani ajansı bildiriyor: Bütün İtalyan gazeteleri, Türkiye Cümurreisi Atatürk'ün ölümü münasebetile uzun makaleler yazıyorlar. Bu makalelerde Atatürk'ün hayatından, mesaisinden ve yeni Türkiye'yi doğuran mücadelerinden bahsederek Atatürk'ün fotoğraflarını neşrediyorlar.

B. Mussolini tarafından tesis edilmiş olan Popolo d'Italia gazetesi diyor ki:

«Atatürk hayatının son yirmi senesini Türkiyede muazzam yapıcı faaliyete hasretti. Bu faaliyet şimdi çok yüksek ve çok sağlam bir halde görünen eserler verdi. Ölüm bu vatan babasını en cevval bir zamanında yakalamıştır. Bundan dolayı Türk milletinin matemi çok derindir.»

Gazete, Atatürk'ün askeri hayatını, inkılâbı faaliyetini, politik sahneye avdetini, dünya harbindeki mühim askeri faaliyetini, Gelibolu müdafaasını ve harbinden sonra Türk ordusunun kurulmasını hatırlattıktan sonra Türkiye'nin istiklâl için olan mücadlesi üzerinde uzun uzadıya durmaktadır. Müteakiben politik

Türkiyenin talihi

Daily Telegraph gazetesi diyor ki:

«Türkiye, inkılâplarda faal ve büyük bir hisse sahibi olan İnönü gibi birini hizmete hazır bulmakla bir talihe mazhardır,,

Londra 28 (A.A.) — Daily Telegraph gazetesi «Atatürk'ün varisi» başlıklı makalesinde bilhassa şunları yazmaktadır:

Yeni devlet reisinin intihabındaki sürat ve birlik Atatürk'ün, Türklerin karakter ve âdetleri üzerindeki nüfuzunun derin tesirine nişanedir. Millet Meclisi birçok muharebelerin kahramanı ve Atatürk'ün inkılâplarında onun mutemed muavini bulunan, İnönü'ü seçmiştir.

İster devlet adamı, ister asker vatanperver sıfatı ile olsun, yeni Cümhuriyeti bugün intihap edildiği mesul ve yüksek mevki üzerinde münakaşa götürmez haklara sahip bulunmaktadır.

Atatürk'ün makamının yükü herhangi bir adam omuzları için çok ağır görülebilir. Fakat muasırlarından herhangi birine nazaran İnönü'nün omuzları için daha az ağırdır. Ve İnönü yabancı bulunmadığı bu memleketin tam hüsnüniyetine itimad edebilir.

Yeni Cümhuriyetinin mesaisi yalnız selefinin otoritesine tevarüs etmekle değil, fakat, onun yaptığı işlerin semerelerine de tevarüs etmekle daha kolaylaşmıştır. Atatürk tarafından bir yarım nesil müddeti içinde vücuda getirilen hayrete değer değişiklik bugün kuvvetli temeller üzerindedir.

Türkiye inkılâplarda faal ve büyük bir hisse sahibi olan İnönü gibi birini hizmete hazır bulmakla bir talihe mazhardır. Bu suretle inkılâp eserlerinin muhafaza edileceğine itimad edilebilir.

Arnavud milleti büyük kederimize iştirak ediyor

Gazeteler Atatürk'ten sonsuz hayranlıkla bahsediyorlar

Drita gazetesi, İsmet İnönü'nün Cümhuriyetine intihap haberinin bütün Arnavudlukta büyük memnuniyet uyandırdığını yazıyor

Tirana 13 (A.A.) — Ajans Alba bildiriyor:

Drita gazetesi, yeni Türkiye'yi yaratan Atatürk'ün ölümü haberi ile fotoğraflarını birinci sahifesinde ve ihtiram mevkiiinde neşretmektedir. Bu gazete, ayrıca bir makalesinde Atatürk'ün tercemeihali naklederek yeni Türkiye'nin ilâsı yolunda katettiği şerefli merhaleleri hatırlatmakta ve Büyük Ölünün inkılâbı zihniyetini, memleketini bir garb devleti şekline koymak, hilâfeti ve dinî mahkemeleri ilga etmek, kadını tesettirden kurtarmak, beynelmilel takvimi kabul etmek, lâtin harflerini ve medenî kanunu tatbik eylemek için yaptığı faaliyeti kaydetmektedir.

Bu gazete saydıklarının Kemal Atatürk'ün kayda değer eserlerinden bir kaçı bulunduğunu zikrettikten sonra Arnavud milletinin, Türk milletinin büyük kederine iştirak ettiğini ilâve eylemektedir.

Ştipe gazetesi, başmakalesinde şunları yazıyor:

Bütün Türk milleti matemdedir. Çünkü yeni Türkiye'nin yaratıcısı olan eşsiz Şefini kaybetmiştir.

Bu gazete, Büyük Ölünün tercemeihali neşrederek bütün meziyetlerini kaydettikten sonra, on beş senelik Cümhuriyeti esnasında vücude getirdiği inkılâbları senâ etmek ve son dakikaya kadar milleti için âdetâ bir «mabud» hükmünde bulunduğunu ilâve eylemektedir.

Gazete, yazısına şöyle devam ediyor:

Atatürk, nisbeten pek kısa bir zaman zarfında, memleketinin çehresini tamamen değiştirmiş, eski Türkiye'den modern bir devlet çıkarmıştır. Türk milleti kendisine maddî ve manevî refahını borçludur. Arnavud milleti bu büyük ve elim ziyadan dolayı Türk milletinin duyduğu acıya iştirak etmektedir.

Tirana 13 (A.A.) — Arnavutluk ajansı bildiriyor:

Kemal Atatürk'ün ölümü, resmî ve entelektüel muhitlerde pek büyük bir yeis tevild etmiştir. Hariciye ne adam sıfatile olan faaliyetinden, memleketin otokrasi ve teokrasiye dayanan eski teşkilâtını yikan inkılâbdan, ananelere karşı hattı hareketinden bahsettikten sonra diğer ıslahatı arasında millî müdafa kanununu, Lâtin harflerinin ve İtalyan ve İsviçre kanunlarından alınan ceza kanunu ile medenî kanunun kabulünü, birden fazla kadın almanın menini saymaktadır.

zaretî üzerindeki bayrak yarıya indirilmiştir.

11 teşrinisanide Türkiye elçiliğine taziyetlerini arzedenler şunlardır:

Kralın mümessili olarak baş yaveri general Serreggi, Başvekil ve bütün Nazırlar, Meclisi mebusan reisi ve bütün mebuslar, kordiplomatik, yüksek mülki ve askeri rical, dinî rüesa, meurların büyük bir kısmı, paytahtın güzideleri.

Drita gazetesi, İsmet İnönü'nün Türkiye Reiscümhurluğuna intihab edildiğine dair olan haberi vermekte ve yeni devlet reisinin tercemeihali neşretmektedir.

Bu gazete ezümle diyor ki:

İsmet İnönü'nün Türkiye Cümhuriyeti riyasetine intihab haberi, memleketimizin siyasi mahfillerinde memnuniyetle karşılanmıştır. İsmet İnönü, burada da, bütün dünyada olduğu gibi, Türk siyasi hayatının en mühim şahsiyeti olarak tanınmıştır. Yeni Türkiye'nin Büyük Şefinin ölümünün acısı şiddetli bir elem halinde hissedildiği dakikada yeni Reiscümhurun reylerin ittifakile intihabı bu acıyı tahfif etmektedir.

Bu gazete sözlerini şöyle bitiriyor: Arnavud milleti, İsmet İnönü'ne Türk milletine büyük terakki ve refah temin edecek mesud bir faaliyet temenni etmektedir.

Ştipe gazetesi, birinci sahifesinde: «Türkiye yaratıcısına ağıyor» başlığı altında Kemal Atatürk'ün son dakikalarına, Türk milleti ve bütün dünya tarafından duyulan elemine dair uzun bir telgraf neşrediyor.

Leh gazetelerinin makaleleri

Gazeteler Atatürk'ün medeniyete yaptığı hizmeti tebarüz ettiriyorlar

Varşova 13 (A.A.) — Gazeteler, Atatürk'ün ölümüne müteallik bütün tafsilâtı dikkatle kaydederek fotoğrafları neşir ve onun vatanına yaptığı fevkalâde hizmetleri tafsil eylemektedir.

Ordunun organı bulunan Ploska Zbrojan gazetesi, Atatürk'ün vücude getirdiği ıslahatçı eserle Lâtin alfabesini kabul etmek suretile medeniyete yaptığı hizmet üzerinde ısrar etmektedir.

Express Poranny gazetesi, Atatürk'ün fotoğraflarını ve uzun tercemei-

Atatürkün kalbi İstanbul'a gömülmelidir

Mezarını nereye yapacağız?

Anlaşıyor ki Ankara'nın bir yerine.

Esasen bunu hiç bir şehir kışkırmıyacak. Ankara merkezimizdir. Ankara onun eseridir. O mübarek naaş o canlı şehirde ebedi bir ruh gibi kalacak.

Diyorlar ki:

— Çankaya'ya... Yahut falanca tepeye.

Hayır, bu doğru değil işte...

Onu mutlaka bir düzlüğe gömmelidir. Mozolesi, milletin büyük merasiminde geçid resmi yapabileceği çok geniş bir meydanın ortasında bulunmalıdır. O meydanın etrafı da, İsmet İnönü devrinde erişeceğimiz en yüksek medeniyet ve ümran eserleriyle sarılmalıdır. Tâ ki, Kemal Atatürk, başladığı işe, büyük bir azim ve gayretle devam ettiğimizi belki de hissederek, yahut bize o imanı vererek, müsterih, yatsın.

Gerçi Anadolu'da «Yatır» denen evliyalara, hep tepelerin üstündedir. Türkler, mezarlarını en güzel dorukların, en manzaralı noktalarına yaparlar. Anane böyle. Fakat o, bu göreneği de yıksın. Atatürk mozolesi, dümdüz bir bozkır ortasında hem manevi bir şahika, hem de etrafını saracak hürmetkâr ümran halesile ulvi bir medeniyet manzarası teşkil edeceği için, eski ananın devamına hacet yoktur.

Öğreniyoruz:

Naaş tahnit edilmiş.

Atatürkün kalbi ne oldu?

O kalb ki, bir kitab dolusu şehname'dir!

O kalb ki, birinci krizden sonra onu bize biraz daha bahsedecek kadar mukavemet gösterdi ve sahibini, on beşinci yıldönümü gününe kadar yaşattı...

O kalb ki...

Şu kupkuru ifadeli cümleleri birlikte okuyalım:

«Conkbayırı muharebesinde bir mermi parçası Anafartalar kahramanının tam kalbi üzerine gelmişti. Fakat cebindeki saate çarptığından, saat parçalanmış, Mustafa Kemal kurtulmuştu.»

O kalb, İstanbul'u kurtarmak için, düşmana hedef olmuştu. Öyleyse, onun etrafında Atatürke ikinci bir mozole yapmak, ve onu İsmet İnönü devrinin büyük ümran çerçeveleriyle çevirmek, İstanbulun hakkıdır.

Bu teklif bid'at sayılmamalı. Tarihte ulvi bir misali, yahut misal olmuş efsanesi vardır: Gene bütün milletler birlik olup Türkleri ezmeğe gelmişlerdi. Kosova meydan muharebesinde dünyayı yenmiştik. Hüdavendigârın zaferden sonra bir sulkasde kurban gitmesi üzerine, kalbi şehid olduğu yere, naaşı o zaman devlet merkezi olan Bursaya gömülmüştür.

Mustafa Kemal'in kalbini İstanbul için istiyoruz.

Gelecek Türk nesilleri ona, Bizans ve Osmanlı şaheserlerini kışkırtacak bir maddi ve manevi mahfaza yapacaklardır.

Bunun azametli bir siyasi mânası da olacaktır.

Bu, İstanbulun hakkıdır.

(Vâ - Nû)

Atatürkün hayatı ve faaliyeti

İzvestiya gazetesi bu mevzu etrafında bir makale neşretti

Moskova 13 (A.A.) — Tas ajansı bildiriyor: İzvestia gazetesi, Atatürkün hayat ve faaliyetini tebarüz ettiren bir makale neşretmiştir. Makalede dehliliyor ki:

«Osmanlı imparatorluğu umumî harbe girer girmez, Mustafa Kemal faal ordu hizmetine geçmiştir. 1915 de Çanakkale'nin İngiliz filosuna ve ihraç kıtaatına karşı müdafaası esnasında temayüz etmiştir. Bu harekâta, İngiliz makamları da dahil olduğu halde bütün askerî makamların yüksek takdir ve tasvibine mazhar olmuştur.

Umumî harp esnasında, Mustafa

Büyük Önderimizin son saatlerine dair hatıralar

Atatürkün mübarek çehresi vefatından sonra gayet nuranî, fevkalâde güzel bir ifade almıştır

Atatürk bu fani dünyaya gözlerini kapatarak ebediyete intikal ettiği vakit, odasında yalnız doktorlar vardı.

Aşağıda naklettiklerimiz, onların muhitlerinde anlattıklarına istinad etmektedir:

Büyük Öndere, pazartesi günü bir ponksion yapılmıştı. Karınlarından su alınması üzerine, midelerinde bir bulanma hissetmişlerdir. Umumî hal yavaş yavaş fenalaşmış, salı günü akşamı üzeri 7 yi 15 gece kendilerini kaybetmişlerdir. Ondan sonra, vefatlarına kadar kimseyi tanıyacak vaziyete gelmemişler, bir tek söz söylememişlerdir.

Bu suretle, bütün çarşamba gününü yarı baygın halde geçirmişlerdir.

Raporlara imzalarını atan bütün doktorlar, nöbetle, gece gündüz başı ucunda bekliyorlar; nabzını, kalbini, ateşini daima kontrol altında tutuyorlardı.

Perşembe sabahı, doktor Abravaya, dokuz on kala - yani vefattan on beş dakika evvel - nöbetini bitirmişti. Büyük hastanın başı ucundan ayrıldığı zaman, kalbini mukavemet ediyor vaziyette bırakmıştı. Tam dışarı çıktığı sırada, vazife başına yeni geçen doktor, meslekdaşlarını birdenbire çağırdı.

Kalbini mukavemetinde bir ârıza hissedilmişti.

Doktorlar, Şefimizin etrafını aldılar.

Evvelki gündenberi baygın yatan Ulu Önder, ilk

defa olarak gözlerini sıhhatteymiş gibi açtı.

Her zamanki canlı, parlak nazarlarla doktorlara baktı.

Bunu müteakib Atatürk bir kelime söylemeksizin

vefat etmiştir.

Önderimizin vefatından sonra mübarek naşını gören doktorlar şöyle söylemektedirler:

— Yüzü gayet nurlu, fevkalâde güzel bir ifade almıştır.

Gene doktorların muhitinden öğrenildiğine göre, Büyük Önder, geçirdikleri ve gazetelerle ilân edilen ilk büyük buhrandan sonra, kuvvetlenmiş değillerdi. Meyva suyu içiyorlardı. Gazetelere bir göz atmak arzusunu göstermişlerdir.

Bu sırada, devlet ve dünya işleriyle de alâkadar olmuşlar, on beşinci yıl münasebetile okunacak nutuklarında birkaç kelime değiştirmek arzusunu göstermişlerdi.

V. N.

Merasimde yüz kadar ecnebi gazeteci bulunacak

Meslektaşlarımız, dün Dolmabahçe sarayında ihtiram defterine imzalarını koydular, salonun manzarası pek müheyyiçti

Atatürkün muazzam cenaze merasiminde bulunmak üzere, dünyanın her tarafından gazeteciler gelmektedir. Ecnebi meslekdaşlarımızın yekûnu yüz adedine yakın olacağı tahmin edilmektedir.

Dün de Atınadan Eleftheron Vima gazetesinin mümessili ve Atina üniversitesi rektörü bay N. Yocarinisle Ethnos gazetesi mümessili doktor Ap. Dascalakis gelmişler, Perapalas oteline inmişlerdir.

Mevcut ecnebi muhabirlere, Ankara'da hükümetin misafiri olarak kalacakları ve hükümet merkezimize daha şimdiden gelmeleri bildirilmiştir.

Dün, aralarında bütün büyük matbuatın mümessilleri olan yirmi kişilik bir heyet, Dolmabahçe sarayına giderek matem ve ihtiram defterine isimlerini kaydetmişlerdir.

Bu sırada, sarayın önü, bilhassa, kara tarafındaki kaldırım, Büyük Ölüye ağlayan kesif bir kalabalıkla çevrilmiş bulunuyordu ki; bu halk matem haberinin şayi olması üzerine, saray önünden biran eksikliğini göstermemişlerdir.

Ecnebi gazetecilerin otomobilleri, ağlayan ahalinin önünden geçmiştir. Büyük merasim kapısı, kapalı bulunuyordu. Fındıklı tarafına nazır kapıdan içeri girmişlerdir.

Gayet büyük bir vakur intizam, bir matem havası bütün sarayı kaplamıştır. Bazı göğüslerde siyah korde-lâh rozetler görünüyordu.

Ecnebi gazeteciler, dil ve tarih kurultaylarının toplandığı Kabataş tarafına nazır salonun büyük mermer merdivenleri önünde otomobillerinden inmişlerdir.

Bu sırada, resmî hüviyeti haiz bazı zevat, ihtiram defterine imzalarını atmışlar, geri dönüyorlardı.

Meslekdaşlarımızın kafillesi, tarihi holu yarı karanlık bir halde bulmuşlardır. Avizenin yalnız üst kısmı yanıyordu. Altına da bir masa konulmuştu. İhtiram defteri bunun üzerinde bulunuyor, başında, büyük üniformasını giymiş bir teymen, esas vaziyetinde nöbet bekliyordu. Ziyaretçileri selâmladı. Onlar da, sıra ile, ihtiram defterine imzalarını attılar.

Nazar, Atatürkün bu salonda toplanan kongrelere şeref verirken oturduğu tarafa doğru çevriliyor, gözler yaşıyordu.

Ankaradaki Fransız kolonisinin Atatürke hürmeti

Ankaradaki Fransız kolonisinin Atatürk anıtına çelenk koyduğunu yazmıştık. Yukarıdaki resimde Ankaradaki Fransızlar anıt önünde ve anıta konulan çelenk görülüyor

Kemal Çanakkale cephesinde ve müteakiben de Suriyede Alman generallerinin, Türkiye'nin dahilî işlerine müdahalesine karşı şiddetle mücadele etti. Hattâ ki bir aralık Alman kolonizasyonu politikasını protesto için istifa mecburiyetinde kaldı. Mustafa Kemal, ancak Alman generali Von Falkenhayn Suriyeden uzaklaşmasından sonra orduya döndü.

Harbin sonu Mustafa Kemalî Flistin ordusu kumandanlığında bul-

du. Sultan hükümetinin antanta ve antant tarafından Mondros şartlarının bozulmasına zelil bir surette inkiyad ve mütavaatı Mustafa Kemal'in enerjik protestolarını mucib olmuştur.

1918 yılı sonunda istiklâl mücadelesi için taraftar bulmak üzere İstanbul'a gitti. 1919 mayısında Anadolu'ya gönderildi ve malûm olduğu şekilde yeni Türkiye'nin ilk muvakkat hükümetini teşkil etti.

Gazete, Atatürkün mücadeleleri ve başlıca başarıları hakkında izahat verdikten sonra makalesini şu satırlarla bitirmektedir:

«İsmi yeni Türkiye'nin bütün millî kuruluş hareketine bağlı olan Kemal Atatürkün vefatı, Türk milleti için büyük bir ziyadır. Müstakil Türkiye'nin bütün samimî dostları bu yüksek adamın ve devrimizin bu şayanı dikkat şahsiyetinin ölümünden derin bir surette müteallimdir.»

kara gün

İstanbulun semasını kaplayan kara bulutlar, derin bir matemin kara haberleri gibi şehre çulluyorlar.. Ufuklardan yükselen ağır bir kabus perdesi etrafa yayılıyor. Bu anda, Türklük manzumesinin nâzımı, Türkiye'nin güneşi, Türklük fezasından çekilmiş bulunuyor. Ve, Şems manzumesi de onun matemine bürünüyor. Gökyüzü, dokunsan boşanacak gözlerle, tabiatın bu gadrine utanarak bakıyor.

Bir anda şehrin üzerinden bir matem silindirdi geçti. Bütün çehrelerde derin bir matemin elemli izleri göze çarpıyor.

Yürüyorum... Her taraf bu kara günün yasına bürünmüş. Sokaklarda grup grup toplananlar, gönüllerinden taşan şeyleri anlatmak için birbirlerine sokuluyorlar. Dudaklar kımlıdınıyor. Fakat, bu kımlıdanış, bir titremeden ibaret kalıyor. Sesler, hançerelerde birer hıçkırık halinde boğuluyor. Gönüllerin bütün ifadesi göz pınarlarında toplanıp iri damlalar halinde dökülüyor. Hıçkırıklarla sarıyan bir kızarmış gözlerini silini yavruyu susturmaya uğraşıyor. Fakat nâfile... Onu susturamadığı gibi kendi de göz yaşlarını zaptedemiyor. Hıçkırıklar, göz yaşları birbirlerine karışıyor.

Yürüyorum... Büyük mucizeyi emanet alan nesil, orta, yüksek tahsil gençliği yer yer toplanmışlar, kara haberle kararan gazete sahifelerini göz yaşlarıyla ıslatıyorlar. Bu hıçkırıklarda, bu göz yaşlarında iki türlü mana var: Öksüzlük acısının ifadesi yanında, aziz ölünün kendilerine emanet ettiği büyük esere, Türk Cumhuriyetine bağlılık ve sadakat yeminini tekrarlayan vakur bir eda da göze çarpıyor.

Yürüyorum... Ve, acı yaşlarla sızlayan gözlerim artık etrafı farkedemiyor. Acı hakikatın kanlı tırnakları beynimi tırmalıyor. Büyük Türkün en büyük evladı, cihana parmak ısırtan bin mucize eserinin Yüce Atası şu anda, sema kadar derin gözlerini fani hayata yummuş bulunuyor. Bütün bir Türklük camiasının, üstüne titredığı o nuru bir daha gözlerimiz ememiyecek... Ne acı hakikat!..

Penceresinden hiçbir fâninin kurtulamayacağı zalim eceli, hepimiz, her an zerre kadar ürpermeden beklerdik. Fakat... Ondan, bir milletin göz yaşlarına, hıçkırıklarına sırtacak kadar gaddarlık ummazdık.

Gece... İlk matem gecesi... Sönen bir nur sağanağı üzerine çöken ilk karanlık... Her taraf derin bir mezar sessizliğine gömülmüş. Perdeleri çekilmiş pencerelerin ardından ara sıra radyosunun boğuk sesi duyuluyor: Kara haber bütün dünyaya yayılıyor. Ve, kesik homurtular, hıçkırık seslerle boğuluyor.

İşte, bu kara gün ve gecede İstanbul hayatı ve işte, Türkün en kara günü ve en kara gecesi...

Cemal Refik

Sinema şirketleri

Atatürke aid filimlerin kopyalarını istiyorlar

Dünyanın her tarafından, büyük filim şirketleri memleketimize telgrafla müracaat ederek Atatürke aid mevcut filimlerin kopyalarını istemektedirler.

Bu filimlerden bazıları vaktile Parti tarafından yaptırıldığı gibi, bir de, İpeki kardeşlerde on yıla aid sesli filim mevcuttur.

Bütün dünya, Büyük Önderin cenaze merasimine aid filimleri de görmeyi arzu etmektedir.

Harry Baur'un bir mektubu
Büyük Fransız artisti Harry Baur bir kaç gün evvel İstanbul'a gelmişti. Artist buradan Belgrada gitmiştir. Harry Baur gazetemize gönderdiği bir mektupta Türkiye'nin matemine tamamen iştirak ettiğini, Büyük Atatürkün ötedenberi hayran olduğunu bildirmektedir.

Gençlik âbide önünde and içti

(Baş tarafı 1 nci sahifede)

ye gidemiyorlar, oradan geriye dönüyorlardı.

Saat on bire yaklaşıp artık Taksim meydanı insandan bir deniz halinde çalkalanıyordu. Birçok kereler Atatürk'ün inkılaplarını teside gelenlerle alkışları ile çınlayan meydan, bugün hiçkırıklara boğulmuştu. Her kes ağlıyor. Atatürk'ün tunç heykeli karşısında ılık göz yaşları kirpiklerden süzülüyordu.

Merasimden evvel âbideye yüksek tahsil gençleri tarafından iki büyük çelenk kondu.

And içme merasimine tam saat on birde İstiklâl marşı ile başlandı.

Bir dakika sükût

Göz yaşları arasında binlerce genç ağızdan çıkan bu marşın sonra kahraman ölünün hatırasına hürmeten bir dakika susuldu.

Koca Taksim meydanında çıt yok.. Yalnız ara sıra zaptedilemeyen hiçkırıklardan başka...

İlk nutuk

Meydanki hitabet kürsüsünde esmer, siyahlar giyinmiş, siyah gömlekli ve siyah kravat takmış genç bir adam göründü.

Edebiyat fakültesinden Abdülkadir Karahan... İlk sözü ondan dinledik.

Abdülkadir Karahan bütün meydandaki halkı hiçkırıla hiçkırıla ağlatan sözlerine şöyle başladı:

— Şu tunç âbidenin yüksek ve levend kahramanının huzurunda şimdiye kadar, onun yarattığı rejimin ruhlarımıza doldurduğu yüksek saadet ifade etmek için toplanıyorduk.

Ne yazık ki bugün onun ölümünün ruhlarımızda bir şimşek gibi parlayan ve dudaklarımıza geldiği zaman bir feryattan başka bir şey olmayan derin hasretini kelimelere sığdırmak için söz söylüyoruz.

Çanakkalenin şehitleri!... Sakaryanın yüksek kahramanları!... Dikkat edin. Aramıza büyük harbin ve kurtuluş savaşının en büyük kahramanı geliyor..

Kara toprak!... Dikkat et!.. Sana tevdi edeceğimiz bu emaneti bir ananın yavrusunu göğsünde taşıdığı gibi büyük bir âbide ile ebediyete kadar muhafaza et..

Genç hatip ağlıyor... Bütün meydana bir tek göz halinde yaş döküyor.

Diğer nutuklar

Bundan sonra hukuk fakültesinden bayan Meserrete söz verildi. Genç Türk kıza heyecanlı bir sesle:

— Atatürk'ün kızları, Atatürk'ün oğulları... Ona şanlı bir mezar kazacağız. Hayır tek bir mezar değil.. O Büyük Adama tek bir mezar yetiştir mi? Ona milyonlarca Türk gönlü mezar olacaktır.. diye sözlerine başladı. Ve bir aralık tunçtan heykele döner:

— Atam!.. Hâdiselere sen istikamet verdin. Sana kuvvet boyun eğmiş, ölüm oyuncak olmuştu. Sen Türklüğe nurdan bir meşale yaptın. Bu meşaleyi tutamayan eller taş olsun...

Bütün meydana bir ağızdan:

— Taş olsun!..

Bayan Meserretten sonra Mühendis mektebi namına söz alan son sınıf talebesinden bay Berki Tunçay şunları söyledi:

— Ey ölmez Atasının evlâtları, Cumhuriyetin çocukları, arkadaşlarım. Bu gün burada üç gündür içimize akıttığımız göz yaşlarımızı bir kere daha onun timsali önünde aktırmak, birbirimizin yasını teselli etmek için toplanmış bulunuyoruz.

Bize «Atamız öldü» diyorlar. Buna nasıl inanalım?

Eğer ilâhî vücudunun istirahat ettiği sarayının üstündeki yarı çekilen bayrak onun ölümünü bildiriyorsa, şayet gazete yapraklarının üstündeki siyah yazılar onun kara haberini veriyorsa, anam babam, onun için ağlıyorsa bütün Türk gençliği şu anda içinden gelen var kuvvetile cihana ilân ediyor:

— Türk gençliği hiçbir zaman Atasız kalamaz. Atamızın vücudu varlığı için hiçbir şey esirgemediği güzel vatanının toprağında istirahat edeceği gibi kalbi de daima Türk gençlerinin benliğinde tâ ebediyete kadar yaşayacaktır.

Zelim ölüm onun asil cehresini biz-

Cenevredeki Türk talebe

Kurtarının eserini muhafaza etmeği taahhüd etti

Bern 13 (A.A.) — Cenevredeki Türk talebeleri tarafından neşredilen bir beyanname şöyle denilmektedir:

«Biz Türk gençliği, Atatürk'ün şahsında Cumhuriyetin yaratıcısını ve milletin sadık bir hâdimini kaybetmekteyiz. Bu tamir kabul etmez ziyanı heyecanı ile mütehasis olarak hatırası ilelebed kalbimizde yaşayacak olan kurtarıcımızın bize emanet ettiği eseri muhafaza etmeği taahhüd ederiz.»

den ayırdı ise kendimi teselli edecek varlığı şu anda karşımda görüyorum.

İşte, hür ve müstakil bir toprak.. Vatanım... İşte, her gün biraz daha gençleşen her an biraz daha nurlaşan - Atamızın emaneti - Cumhuriyet... İşte, her dakika daha metin adımlarla ilerliyen Türk inkılabı...

Atam!.. Üç gün evvel gözlerini ebedi uykuna dalmak için kapatırken muhakkak ki burada toplanan yüz binleri, onların arkasından gelen milyonları, bütün Türk gençliğini hayalinde görmüşsündür.

Onlar ki dün senin dizinde, bugün göz yaşlarımızla suladığımız anıtının başında, yarın mezarının ucunda senin eserlerin için and içenlerdir.

Müsterih uyu ey Türklerin Atası!.. Dünyanın nadir varlığı!..

Hiçbir karanlıktan korkmuyoruz.. Çünkü sen bizi aydınlatıyorsun. Hiç bir şeyden çekinmiyeceğiz. Zira damarlarımızda senin asil kanın kaymıyor. Kahraman ölü!..»

Bundan sonra söz alan yüksek iktisat fakültesinden bayan Jale pek heyecanlı bir nutuk söyledi.

«Her Türk ölürken son nefesinde onun ismini anacaktır» dedi.

Atatürk'ün eseri bütün dünya için bir haz ve refah mevzuu olabilir

Rumen matbuatı böyle yazıyor. Reiscümhur İsmet İnönü'nün meziyetlerinden bahsediyor

Bükreş 13 (A.A.) — Matbuat, Atatürk'ün hatırasına makaleler tahsisine devam etmektedir. Gazeteler, yeni Cümhurreisi İsmet İnönü'nün fotoğrafını ve tercemeihali neşretmek suretile Türkiye'de yapılan yeni Cümhurreisliği seçimine geniş bir yer vermektedirler.

Curentul gazetesi, «İslahatçı» başlığı altında neşrettiği bir başmakalede bilhassa diyor ki:

«Milletin hakiki ihtiyaçlarını gayet iyi kavrayan Atatürk, ölçü mikyası olarak eski sultanların harici genişleme politikasını değil, fakat muayyen bir saha içinde kesif bir dahillî kalkınma siyasetini kabul etti. Memleketini şuurlu bir teşkilât ile yükseltmek ve yeni inkılablar elde etmek suretile millî hayatı tahrib edilmeyecek temeller üzerinde tesbit etti. Milletin ruhi derinliklerine doğru tevcih edilen bu emekler kesafet itibarile Fatih Sultan Mehmedin genişleme sahasındaki gayretleri ile pek iyi mukayese edilebilir. Atatürk, isminin de gösterdiği gibi Türklerin tam bir babası olmuştur. Sert bir baba, fakat herkesin kendisine bugünkü refahını borçlu bulunduğu bir baba... Onun eseri bütün dünya için bir hâz ve refah mevzuu olabilir.»

Romania gazetesi, yeni Türkiye'yi yaratan büyük adamın hayat ve şahsiyeti ile mesgul olmakta ve ailesi,

Tıp fakültesi namına bay Tarık söz aldı ve:

«— Duyduk. Ağlıyoruz. Toplandık, ağlıyoruz. Duymayan ve ağlamayan kaldı mı ki... Babamızdan öksüz kaldık. Babasından öksüz kalan bir yavru nasıl onun eserini idame için çırpınırsa şimdi 17 milyon Türk kalbi de onun için çırpıyor.

Milletin saadeti için kalbini siper eden Büyük Adam...

En çetin harp sahnelerinde sana yaklaşmaktan korkan ölüm bile seni yenemedi. O ölüm ki seni hile ile yavaş yavaş alabilirdi.

Gece olurken güneş kaybolur. Artık bu manzara karşısında güneşin bütün kaybolduğunu, dünyanın narsız kaldığını sananlar yanılırlar.

Güneş çekildikten sonra nasıl ondan aldığı ışıklarla gökte binlerce, yüz binlerce yıldız parlar ve etrafı nura boğarsa Türk vatani için de vaziyet böyle olacaktır.»

En nihayet söz alan iktisat fakültesinden bayan İffet Halim:

— 19 Mayıs 1919 un genç adamı, Sakaryaların, Dumlupınarların genç askeri. Ölümünün yalnız vücudunu aldı. Maneviyatın bütün varlığı ile içimizde... dedi. Bir şiir okudu. Gençleri and içmeğe davet etti.

And içiliyor

Talebeden bayan Rebba şu andı satır satır okudu. Bütün meydana satır satır tekrar etti:

«Biz Türk gençliği, Atasının bıraktığı eşsiz mirasa, onun cumhuriyetine, onun inkılaplarına, onun kudretli ve kuvvetli rejimine daima sadık kalmaya, vatanın toprağına canımızı, istiklâline kanımızı vermeğe şerefimiz, gençliğimiz, namusumuz ve Türklüğümüz namına yüce âbidenin önünde söz verip, and içiyoruz.»

Her kelime binlerce ağız tarafından tekrar edilen büyük yeminden sonra tekrar İstiklâl marşı söylendi.

Yüz binlerce kişi gözlerini silerek dağıldı.

mizacı, eseri ve hastalığı hakkında dikkate değer tafsilat neşretmektedir.

Universul gazetesi, Basarya imzası ile neşrettiği bir makalede, yeni devlet şefi İsmet İnönü'nün meziyetlerini, askeri faaliyetini, Lozan konferansı esnasındaki diplomatik kudretini ve uzun seneler zarfında hükümet reisi olarak vücuda getirdiği eserleri kayıt ve tebarüz ettirmektedir.

Bu gazete diyor ki:

«Bugünkü siyasi rejimin hiçbir tehlide ve değişikliğe maruz bulunmadığını ve Türk milletinin mukadderatına hâkim olan yeni şefin selefi gibi aynı enerji, fedakârlık ve kanaatle bizzat kendisinin de iştirak etmiş olduğu eserin ikmaline çalışacağını emniyetle beyan edebiliriz. Bütün Türk milletinin bütün dostları ve bu dostlar arasında hislerindeki samimiyetle birinci mevki işgal eden Rumenler memnun olacaklardır. Türkiye'nin yeni şefinin idaresi altında müttefik ve dost millet ve devletlerle aynı münasebetleri muhafaza etmek suretile dahillî inkişafının sulhü sever bir yol takip edeceği muhakkaktır.»

Timpul gazetesi, İsmet İnönü'nün fotoğraflarını, tercemeihali ve Cümhurreisliğine seçildiği celseye aid malûmatı neşretmektedir. Bundan sonra gazete, İnönü'nün 18/mart/1937 tarihinde Romanyaya gönderdiği me-

Hatay büyük bir teessür içinde

Hatayı da istiklâline kavuşturan Atatürk'ün hatırası her Hataylının ebediyen kalbinde yaşayacaktır

Antakya 13 (A.A.) — Ulu Şef Atatürk'ün ölümü haberi, Hatayın her tarafında ifadesi imkânsız derecede teessür uyandırmıştır. Bütün dükkânlar kapanmış, cami ve kiliselerde Atatürk'ün Büyük Ruhu için dualar edilmiştir. Dün toplanan Hatay Millet Meclisi bu acı hâdise dolayısıyla müzakerelerini başka bir güne bırakmıştır.

Antakya 13 (A.A.) — Ulu Şef Atatürk'ün ölümünden duyulan umumî teessür bütün şiddetle acılığa devam etmektedir. Ölüm haberinin yıldırm hızı ile Hatayın her tarafına yayılmasından itibaren çarşılar kapanmış, bayraklar matem alâmeti olmak üzere, yarıya indirilmiştir. Kadın, erkek, çoluk çocuk binlerce insan Büyük Kurtarıcının hazin ölümü karşısında teessür yaşları dök-

mektedir. Hatayda cins ve mezhep farkı olmaksızın bütün halk tasvi imkânsız bir teessür içindedir. Arvatani kurtaran ve onu yeni başta kurduktan sonra Türk yurdu Hatayda istiklâline kavuşturan Atatürk'ün hatırası her Türk gibi her Hataylının da ebediyen kalbinde yaşayacaktır.

Hatay Meclisinden Reiscümhur İsmet İnönü'nü tebrik telgrafları

Antakya 13 (A.A.) — Büyük Millet Meclisinin dünkü toplantısına aid müzakereleri Antakya halkı, radyolarda takib etmiştir. İsmet İnönü'nün Cümhurreisliğine seçilmesi bütün Hatay halkınca büyük sevinçle karşılanmıştır. Devlet reisi ve Hatay meclisi başkanı tarafından Reiscümhura ve Büyük Millet Meclisi başkanlığına tebrik telgrafları çekilmiştir.

Macar gazeteleri yazıyorlar

Atatürk görülmemiş bir başarıcı şefi

«Atatürk daima Macaristanın samimî dostu olmuş ve Türk - Macar münasebetlerini ihtimamla büyötmüştür,,

Budapeşte 13 (A.A.) — Macar ajanı bildiriyor: Atatürk'ün ölümüne uzun makaleler tahsis eden Macar gazeteleri, Büyük Ölünün tafsillatlı tercemei halini neşretmektedirler, gazeteler, bütün Macar milletinin bu derin mateme iştirak ettiğini bildiriyorlar.

Uj Magyar gazetesi diyor ki:

Modern devlet adamları arasında, yeni Türkiye'nin Şefi yüksek bir mevki işgal etmektedir. Vazifesi Türk tarihinde en nazik olanlardan biri idi ve bunu şayanı hayret bir şekilde başarıya muvaffak oldu. Bu hayret verici muvaffakiyet, mücadelelerle çelikleşmiş olan seciyesi ve teshir edilemez iradesi sayesinde mümkün olmuştur. Ölümü Türkiye'nin sarsılması demek olmayacak, zira bütün genç nesil, Şefi tarafından çizilen yolu iman ve şevk ile takip etmektedir.

Fuegelenseg gazetesi yazıyor:

Atatürk, daima Macaristanın samimî bir dostu olmuş ve Macar - Türk münasebetlerini ihtimamla büyötmüştür. Şimdi Türk - Macar dostluğunun bu büyük âmilinin ölümü ile bütün Macar milleti onun mezarının yanında derin bir heyecan ve vedâ içindedir ve Türk milletinin çok büyük matemine kardeş kalbille iştirak etmektedir.

Pesti Hırlap gazetesi, uzun bir tercemeihalden sonra, Atatürk'ün bir diktatör olduğunu fakat kelimenin malûm manâsile diktatör olmadığını ve bunun şahsî meziyetleri ve muazam prestiji sayesinde mümkün olduğunu kaydederek diyor ki:

Onun rolü Macar istiklâlinin kahramanı olan Rakockz'nın veyahud Kossath'm rolüne benzetilebilir. Atatürk, Türkiye'nin asırlık tarihinin en büyük simalarından biri kaybolmaktadır. Türk milleti, onun idaresinde bir milletin hayatı kuvvetlere malik olduğu takdirde, kaybedilen bir harpten sonra ortadan kalmadığını göstermiştir.

Magyar Nemzet'de başmakalesini

sajı mevzuubahis ederek bu mesajda Balkan antantının selâbetini ve Romanya - Türkiye münasebetlerindeki sıkı samimiyeti katı bir şekilde tebarüz ettirdiğini kaydedmektedir.

Atatürk'ün meziyetlerine tahsis etmiştir. Gazete, Atatürk'ün büyük bir mücadele ve Avrupa tarihinde Saint-Etienne ve Büyük Pier'denberi emsali görülmemiş olan bir başarıcı şef olduğunu kaydederek diyor ki:

Yaptığı inkılabın büyük ehemmiyeti Türk şuurunu uyandırmış ve ona kendi kıymetini tanımak imkânını vermiş olmasındadır. Macaristan kendisinin sadık bir dostu olmuş olan ve barış muahedelerini ilk olarak ve münhasıran kendi kuvvetile yırtmış bulunan bu Büyük Ölüyü sevgi ile düşünmektedir.

Magyarsaz, Atatürk'ün Türkiye'yi enerjik islahatle hakikaten modern ve Avrupalı bir devlet haline çevirdiğini bildiriyor:

Pesti Naplo, Atatürk'ün yurdunu parçalanmaktan kurtardığını ve onu terakki ve takviye yoluna soktuğunu kaydetikten sonra diyor ki:

Atatürk'ün sayesinde, Türkiye'nin harici ve iktisadî vaziyeti şimdi mukemmeldir ve 1918 sonbaharında uşurumun kenarında bulunan Türk milletini büyük bir istikbalin beklemekte olduğundan emin olabiliriz. Bütün kâinat Türkiye'nin büyük matemine iştirak etmekte ve Büyük Ölüyü tazimle anmaktadır.

Ujsag gazetesi, Atatürk'ün modern Türkiye Cumhuriyetinin kurtarıcısı ve yaratıcısı olduğunu kaydediyor ve:

«Milletin ilk barış muahedelerinden kurtaran ve eski çerçevesi kırarak ve millî hayata kudretli bir hamle vererek Türkiye'yi modernize eden kendisidir.»

Diyor.

Namzetti Ujsag, hariçte büyük batı devletlerinin Türkiye'ye müzaheretini temin eden ve dahilde muazzam islahat başaran Atatürk'ün eserinden büyük bir hürmetle bahsederek diyor ki:

O, hiç bir engel tanımayarak, Avrupalı mahiyette modern bir Türkiye kurmak için azimle mücadele etmiştir. Orta Asyanın nankör toprağını bereketli hale getirmek, cehaleti yemek ve ekonomik kalkınmayı temin için yaptığı şey muazzamdır. Atatürk, ebedi uykusunu müsterih olarak uyuyabilir. Zira, eserinin faydasız olmadığını biliyordu. Filhakika bu eser tekrar dirilen millete refah

Atatürk ile İsmet İnönü

10 nisan 920 de Akköprü ilerisindeki telâki

Inönü meydan muharebeleri ve Lozan konferansı esnasında teati edilen telgraflar

10 Nisan 1920... Bolu üstünden Ankaraya, kara yolla bir kafilâ geliyor. Atatürk ve arkadaşları Akköprü ilerisinde bu kafilâyâ karşı çıkmışlar.

İstanbuldan gelen kafilâ sabah erkenden Akköprüye ulaştı. Atatürk yeni gelenlerin ellerini sıkmağa başladı. Bir yandan onlara hoş geldiniz diyor, bir yandan da boynunu uzatıp kalabalık arasında birini arıyordu. Dörtgöze beklediği biri vardı. Nihayet onu gördü, seslendi. Güler yüzlü, mahcup fakat vakur bir nefer kalabalık arasından sıyrılıp Atatürke yaklaştı. Atatürkle öpüştüler, sonra aynı arabaya binip Heyet-i temsiliyenin karargâhına gittiler.

Kafilâ onları takip etti.

Atatürkün 1920 de «gelsin» diye dörtgöze beklediği, gelince boynuna sarıldığı, arabasına aldığı nefer elbiseli zat İsmet İnönüydü...

İstanbul düşman elinde, İzmir düşman elinde, ana vatan topraklarının büyük bir kısmı düşman elinde... Türke nefes almak hakkı verilmiyor. Sevr muahedesi demir bir pençe gibi Türkün gırtlığını sıkıyor. Düşman kuvvetleri Bursa ve Uşak şarkında toplanmış; İzmirde firkaları var... İlerliyorlar; şiddetli muharebeler oluyor ve düşman lehine tecelli ediyor.

İsmet İnönü muahade taarruza başladı ve bu taarruzun ertesi günü Atatürke şu telgrafı çekti:

Metristepe
14/4/920

Saat 6,30 dan sonra Metristepe den gördüğüm vaziyet: Gündüzbey şimalinde, sabahtenberi sebat eden ve dümdar olması muhtemel bulunan bir düşman müfrezesi, sağ cenah grubunun taarruzile gayri muntazam çekiliyor. Yakından takip ediliyor. Hamidiye istikametinde temas ve faaliyet yok. Bozöyük yanıyor. Düşman, binlerce maktullerle doldurduğu muharebe meydanını silâhlarımızı terk etmiştir.

Garb cephesi kumandanı İsmet

Aynı gün Attatürk İsmet İnönüne şu cevabı verdi:

Bütün tarih âleminde, sizin İnönü meydan muharebelerinde deruhde ettiğiniz vazife kadar ağır bir vazife deruhde etmiş kumandanlar enderdir. Milletimizin istiklâl ve hayatı, DÂHIYÂNE idareniz altında şerefle vazifelerini gören kumandan ve silâh arkadaşlarımızın kalb ve samimiyetine büyük emniyetle istinad ediyordu. Siz orada yalnız düşmanı değil, milletin makûs talihini de yendiniz. İstilâ altındaki bedbaht topraklarımızla beraber bütün vatan, bugün muntahalarına kadar zaferinizi tesdi ediyor. Düşmanın hırsı istilâsı azam ve samimiyetinizin yal-

Yazan: Selâmi Sedes

Atatürk, İsmet İnönü ve meclis reisi Abdülhalik Renda ile görüşürlerken

çın kayalarına başını çarparak hurdehaş oldu.

Namınızı tarihin kitabeli mefahiri-ne kaydeden ve bütün milleti hak-kınızda ebedî minnet ve şükranla sevk eden büyük gaza ve zaferinizi tebrik ederken, üstünde oturduğunuz tepenin size binlerce düşman ölüle-riyle dolu bir meydanı şeref seyret-tirdiği kadar milletimiz ve kendiniz

Millî şefimiz ve refikaları

için şaşaa itilâ ile dolu bir ufku istikbale de nazır ve hâkim olduğun-u söylemek isterim.

Büyük Millet Meclisi reisi Mustafa Kemal

Mudanya mütarekesinden sonra sulhü imzalamak lâzımdı. Sulh konuşmaları Lozanda yapılacaktır. Atatürk soruyordu:

«Lozan sulhünün müzakeresine ki-

mi memur edebilirim?»

Ve bu sualin cevabını sö-yordu: «Oraya gideceğim olmalı... Bunun zım zım gidecek en muvafık arkadaş İsmettir.»

Lozan konferansı 21 ikinci teşrin 1922 de başladı. Müzakereler çok ha-raretli, çok munakaşalı, çok çetin devam ediyordu. Fakat İsmet İnönünün yalnız bir kayayı andıran azmi ve vatanseverliği önünde hangi çetin irade başedebilirdi?

25 mayısta Atatürkten şu telgrafı aldı:

Heyeti Vekile riyasetile heyeti murahhasanın tekmlî muhabera-tını bir defa daha karşılaştı-rarak tedkike lüzum gördüm. Bazı telgrafnamelerde, tarzı beyanda, ara-da sui tefehhümat var gibi bir mana istihraç ettim. Tamirâtı kabul ve ademî kabulde ısrar yoktur. Bunu izah için vaziyet ve noktal nazarlarım hak-kında ayrıca mütalâatımı arzettim. Tahassürle gözlerimden operim kardeşim.

26 mayısta İnönü Atatürke şu tel-grafı çekti:

Gazi Mustafa Kemal hazretlerine

Vaziyet hakkında Heyeti Vekile ri-yasetine mufassal rapor takdim et-tim. Hükûmetle aramızda ihtilâf esa-sı vardır. Mutabakat olmazsa aydet mecburiyet ve kararındayım. Raporu-mun zatı riyasetpenahilerine ıblâğına tasrih ve istida eyledim. Konferans son günlerinde ve vaziyet teahhüre gayri mütehammil andadır. Kanaati-me göre sulh, serdettiğim nuka-tı nazar dahilinde kabili temindir. Zati ri-yasetpenahilerinin bu fevkalâde za-manda vaziyeti umumiyeyi yakından takip buyurmaları müsterhamdır.

İsmet paşa hazretlerine

... içinde bulunduğunuz müşkilât ve mihnet takdir edilmektedir... Me-tanetle ve çok soğukkanlılıkla mesai-nizi hüsnü intaca himmet buyurunuz. Arada sui tefehhümü mücib hiçbir husus görmüyorum. Gözlerinizden operim.

Gazi Mustafa Kemal

Gazi Mustafa Kemal hazretlerine

Eğer hükûmet kabul ettiğimiz şe-yin katiyen reddinde musır ise, bunu bizim yapmağımıza imkân yok-tur... Menafîi âliye vatan şahsı dü-şüncelerin fevkinde olduğundan, Hükûmeti millîye kanaatini tatbik eder. Hükûmetten teşekkür beklemiyoruz. Muhasebet âmalımız millete ve tarihe mevdudur.

Bu telgrafı alan Atatürk diyor ki: — İsmet paşanın takip ve intac et-

PAZARTESİ KONUŞMALARI:

Hep Onu düşünere

— 1 —
Güneş battı

Yazan: Hasan - Ali Y...
Ufkumuzdan ağır ağır ve ihtişanla çekildi. Sıcaklığı kalbimizde ediyor; ışığı hâlâ bizi aydınlatarak. Onun için yarıyoruz, onunla yarıyoruz.

Nurdan izi, yüreklerimizde alev alev... Arkasından karanlık bir sızın batan tek güneş, o oldu.

Göz yaşlarım, kararıp kelime, hücrüklerim donup cümle olma-Fakat onun gönüllerde sönmiyen aksî, gözlerdeki yaşı yıldızlar gibi pa-yor, hücrükleri duâlar gibi ilâhileştiriyor. Ölümünden bile heybet, mu-bet, kudret duyuyoruz ve hayat alıyoruz. Ondan geldik, ona gitmekteyiz.

Şu anda varlığının bütün fânîlikleri yok oldu. Onda tam bir ebe-yasamaya bazlamıştır. Ufkumuzdan her uzaklaşmasında bize bekanın zerresini tattırır. Ne acı iksir?... Vücudundan kaybettiğini ruhunda kaz-rak, kimseye müyesser olmamış âzametli bir çekilişe milyonluk bir g-sahasını kaplayan göklere yükseliyor. O, bizim için bir yarı ilâhtır.

Şimdiye kadar onun için söyleyip yazdıklarımız, onun büyüklüğü-nünde ne kadar küçük, ne kadar âciz kalmıştı. Biz onu, onun bizi sev-kadar sevecektik. Her şeyde o bizden üstündü. Ölümü ile bu eksikimizi kendisi tamamlayacak. Bundan sonraki hayatımız, ona bağımızı uzatı-ğındır.

Onun için doğmuşuz, onun izinde öleceğiz.
10 . XI . 1938

Meclisin bes

... en küçük bir hareket yok...

Ayaktayız. Onun ruh... saniye sürdü. Ve sonra zaptedilmek istenip de b-ruz. Susmak istiyor... tutulamayan, duramayan hücrükler... Türkiye Büyük Mill-Bu ses... Önderi, sevgili Atası, Büyük Kurtarıcısı için ağlıyordu.

Bu beş dakika... Duygulu, vakur, içli ve heybetli. Tıpkı, aramızdan e-rilmasına ağıladığımız aziz ve mukaddes insan gibi... Ölümüne bizi ağ-lan-ken de bizi kendisine benzetebiliyor.

Ağıladıkça göz yaşlarımın ondan gayri her şeyi benden sildiğini hissed-yorum. Onu düşündükçe o olduğunu duymayan aramızda kim var?

Büyük Millet Meclisi ağlıyor. Onunla beraber Büyük Türk milleti ağ-yor. Bu beş dakikada millet ve onun Meclisi onun için en büyük elemi du-maktadır; bu duygu birliğinde Türk varlığının millî birliği canlanmaktadır. O, Meclis, millet; bir göz yaşı tufanı içinde birbirine karışıyor.

Aziz Atam, kurtardığın bu topraklar üstünde her şey ve hepimiz sen birleşiyoruz.

11 . XI . 1938

Unutulmaz levhalar:

— 3 —

Fotoğrafhanenin camekânında, Atatürkün büyük kutada bir resmi. Siya-tülle örtülü.

Sekiz on yaşlarında üç çocuk, vitrinin camına başlarını dayamışlar, hu-kıra hücrâra ağlıyorlar.

Ulus matbaasına dönecek sokağın köşesinde dört çocuk, çantalarını ye-bırakmışlar, birbirlerine sokulmuşlar, başlarını birbirlerine dayamışlar, i-li içli göz yaşları döküyorlar.

Üstü başı perişan, fıkara halli bir adam, elinde Ulus gazetesi, o'ya gidiyor. Meraklı bir zat Ulusun ikinci tabını bulamadığı için fazla para tek-ederek onu kendisinden istiyor:

— Kusura bakma, veremem. Atam için yazılmış yazıları okuyup sakl-yacağım. Çocuklarıma da okutacağım.

— Başın sağ olsun.

— Senin de başın sağolsun.

Herkes birbirine böyle diyor. Taziyet eden, taziyet edilmekte. Kin-tesliye edecek?

Teşrinisanının onuncu perşembe günü, sabah saat dokuzu beş g... Türkün evinde, her Türkün mukaddes tanıdığı bir insan hayata gözü kapadı. Ölen, her Türkün kendi öz babasıdır. Tarih, böyle azim ve muhteş bir matem levhası ne gördü, ne görecek.

12 . XI . 1938

duğu, son günün, imza gününün gel-diği iş'arına tehalükle bir cevap ve-rileceğini kabul etmek tabiidir. İsmet paşanın telgrafına hemen şu cevabı verdim:

İsmet paşa hazretlerine

18 temmuz 339 tarihli telgrafname-nizi aldım. Hiç kimsede tereddüd yok-tur. İhraz eylediğiniz muvaffakiyeti en har ve samimî hissiyatımızla tebrik etmek için üsulen vaz'ı imza olundu-ğunun iş'arına muntazırız kardeşim.

Türkiye Büyük Millet Meclisi reisi başkumandan

Gazi Mustafa Kemal

Gazi Mustafa Kemal hazretlerine

Her dar zamanında Hızır gibi yeti-şirsin. Dört beş gündür çektiğim azabı tasavvur et, Büyük işler yapmış ve yaptırmış adamsın. Sana merbutiye-tim bir kat daha artmıştır. Gözlerin-den operim, sevgili kardeşim, aziz şefimiz.

Lozan muahedesi 24 temmuz 1923 de

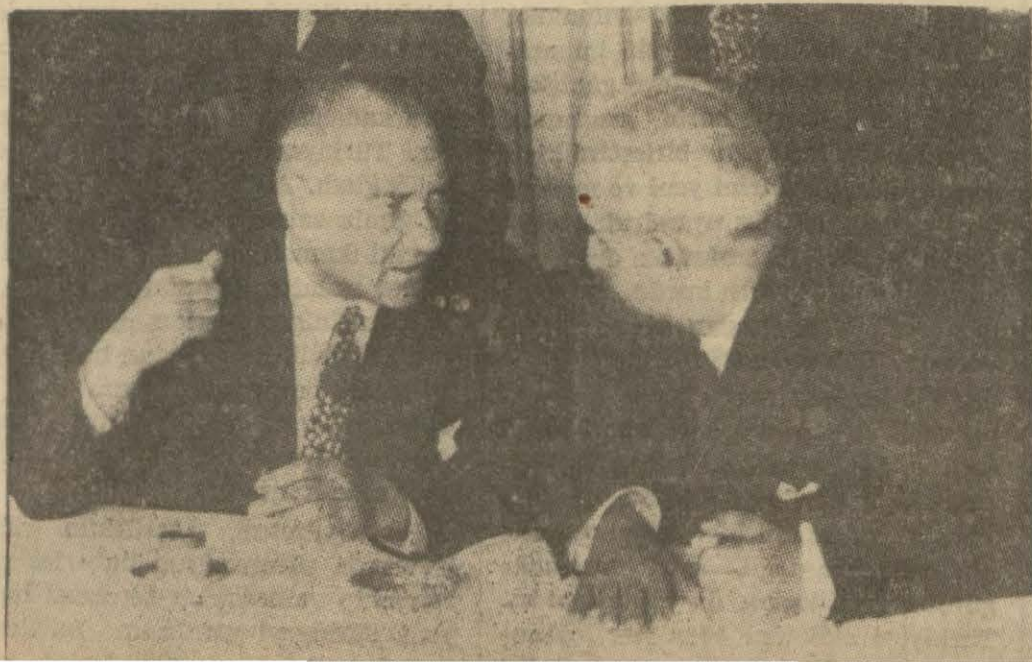
«Memlekete bir silsile mü-metlerden ibaret olan ömrünü defa da tarihi bir muvaffakiyet-viç ettiniz.»

Diye başlayan bir telgrafı he-disini, hem de mesai arkada-tebrîk etti.

İsmet İnönü vatan hizmet-diği gündenberi emsalsiz ve liyakatle çalışmış, İsmet İnönü şında Atatürkün yanına başla-la beraber hayatını vatan n mu-sına hasretmiş, yeni Türk vaVa-kuruluşunda, düzenlenişinde, bir-selip inkişaf edişinde Atatürkle İnönü birbirlerinin yardımcısı-muşlardır.

Atatürkün başarılmasını iste-işlerde ilk aklına gelen her zaman İsmet İnönü oldu ve İsmet İnönü dört yıllık Cümhuriyet tarihind-ne aldığı her iş şerefli bir muv-kiyetle başardı.

Atatürkün büyük itimadını za-manmış olan İsmet İnönü mil-muhabbet slirini nefsinde topl-

Bulgar gazetelerinin makaleleri

Kılıç, fikir, kalb ve irade adamı: Atatürk

“Dünya, bu derece müstesna olan bu adamın ölümünden sonra artık eskisi kadar enteresan değildir,,

Komşu memleket gazeteleri diyor ki: “Atatürk öldü, fakat onun yeni Türkiye’de muazzam eserinde mündemiç bulunan ruhu daima yaşayacaktır,,

Sofya 13 (A.A.) — Bulgar ajansı bildiriyor:

Yarı resmi Dness, başmakalesinde ezümle diyor ki:

«Atatürk öldü, fakat onun yeni Türkiye’de muazzam eserlerinde mündemiç bulunan ruhu daima yaşayacaktır. Atatürk, tarihte Rusyanın İskender’inin safında büyük ıslahatçıdır. Bu derecede insanlar asırlar içinde yalnız bir defa görülür. Şimdiki Türkiye’nin tarihi bu müstesna devlet adamının tarihidir.»

Gazete, Atatürk’ün hayatının büyük merhalelerini saydıktan sonra, makalesini şu suretle bitiriyor:

«Bulgaristan Atatürk’ün şahsında büyük bir dost kaybetmektedir. Matemimizi cenub komşumuzun matemle birleştiriyoruz. Atatürk Balkan barışının amili idi. Yurduna millet fikrine dayanan yeni bir politik iman bırakıyor. Büyük eserinin esası bu imanın üzerine müessesdir. Mukadderatı keza milliyet fikrinde mündemiç olan Bulgar milleti, Türk milletinin Kemal Atatürk’ün büyük eserini ebedileştirmesini temenni eder.»

Dvenik gazetesi, başmakalesinde, Atatürk ıslahatlarının fevkalâde ehemmiyetini kaydettikten sonra, ölen Cümhur Başkanının Bulgarlar arasında kedisini taniyan ve hayranlıkla takdir eden birçok dostları mevcut olduğunu bildiriyor ve diyor ki:

«Bu ölüm, Atatürk tarafından başlanan esere nihayet vermemektedir. On beş yıl içinde yaratmağa muvaffak olduğu mesai arkadaşları zümresi bu esere devam edeceklerdir. Ve Türkiye buna devam için icab eden yetlerden mahrum değildir.»

Verd gazetesi, Bulgaristanın eski ölümlü orta elçisi B. Pavlof’un imzası ile neşrettiği makalede ezümle diyor ki:

«Harb sonrası Avrupanın en saygı dikkat simalarından biri kayboluyor. Büyük asker, cesaretli ıslahatçı mektebi ve devlet adamı, «Atatürk» tabesini taşıyan adam, «Atatürk» olarak taşınmış olan adam, tarihin ve insanların arasında değildir. «Atatürk» adının tarihi son on beş yıl onun adına ayrılmaz bir sürgün keldir. O, Osmanlı imparatorluğundan vahim anlarından birinin sahnedeki gözükerek memleketini canlandırmaya ve İslam’ın istikbal için iman ilhamı etmiştir. Bize muvaffak olmuştur. O anda ki, nasıltın bizzat mevcudiyeti mevzuu his idi ve Türk milleti mağlup olmuştuk, ümitsizlik içinde bulunuyorduk. Bazen kolay değildi. Uzun ve çetin harpten sonra, Türk topraklarını üçte ikisi yabancı kıtaat tarafından işgal edilmiş ve kendisi iki cepheye mücadelede mecbur bulunuyordu. Hariçte düşmanla ve dahilde sulalela.»

Muharrir gençliği hiçbir zaman Türkiye’yi kalamaz. Atamızın büyük ıslahatı için hiçbir şey esirgerve şöyle de atamızın toprağında istikbal için kalbi de daima hepse kenin benliğinde ta elç ve enerjisi yaşayacaktır. idareci ve âlim Zelim ölüm onun Türkiye’de

pek büyüktür. Dost ve komşu Türk milletinin bu ziyaa cesaretle tahammül etmesini ve merhumun arkadaşlarının da milletlerin hissiyatında bu büyüklükte dâhi bir devlet adamının ve büyük ıslahatçının kayıbından sonra zuhuru mutad olan zorlukları yenmelerini temenni ederiz.»

Slovo gazetesi, direktörü mebus Kojuhof’un imzası altında neşrettiği uzun bir makalede şöyle diyor:

«Atatürk’ün büyük ve şan ve şerefle dolu ismi Ankara kayalarının üze-toprak tutulmaz günlerin hatırası da çok büyük kılıyor. Buraya, bu adam bizim muasırımız ve bir düşmandır. Düşman ordularının istikbal bir yıldırım darbesi gibi defetmek, barış muahedelerini bir kılıç darbesi gibi yok etmek, halifenin asırlık taht ve tacını bir yumruk darbesiyle ortadan kaldırmak, memleketi ıslah etmek ve sonra ümitsiz hale düşmüş olan bir milletin millî ihtiraslarını uyandırmak ve modern ve medenî bir devlet yaratmak... İşte gözlerimizin önünde cereyan eden ve büyük bir kısmı itibarıyla Kemal Atatürk’ün şahsı eseri olan mucizeler bunlardır. Buna binaen, Gladston gibi şunları söylemekte haklıyız:

«Dünya, bu derece müstesna olan bu adamın ölümünden sonra artık eskisi kadar enteresan değildir.»

İşte, milletin atası, kılıç, fikir, kalb ve irade adamı olan Atatürk budur. Milletin bu büyük evladı aynı zamanda yirminci asrın da büyük yurttaşdır.»

Bulgaristanın Reiscümhur İsmet İnönü’ne minnettarlığı

Sofya 13 (A.A.) — Bulgar Telgraf ajansı bildiriyor: Bütün gazeteler yeni Cümhureişi İnönü’nün intihabı hakkında Ankaradan gelen haberleri neşreylemekte ve İnönü’nün siyasi ve askerî parlak muvaffakiyetlerini tebarüz ettirmektedirler. Gazeteler, İnönü’nün 1933 senesinde Bulgaristana yaptığı resmi ziyarete aid bir çok fotoğraflarını neşir ve Türkiye’nin Bulgaristanla aktettiği dostluk paktının amillerinden biri bulunan yeni Cümhureişinin Bulgaristana karşı duyduğu dostluk hissinin bilhassa kaydetmektedirler. Bulgaristanın eski Ankara elçisi Todor Ravlov, Zora gazetesinde neşrettiği bir başmakalede, İnönü’ne Türkiye’de izhar edilen sevgi ve saygıyı mevzuubahis ettikten sonra hayatının merhalelerini ve İnönü zaferinin amill olmak üzere askerî şef ve sevkülceşçi sıfatıyla büyük kabiliyetlerini teşrih etmektedir. Muharrir bu zaferden az bir zaman sonra İnönü’nün Lozanda siyaset adamı ve diplomat olarak zekâ ve değerini izhar fırsatını bulduğunu kayıt ve sözüne şöyle devam eylemektedir:

«İnönü Lozanda Türkiye’nin tam siyasi istiklâlini elde etmeğe muvaffak olmuştur. O vakit denizde bir mahrec temini için Bulgarlar tarafından takib edilen teze zahir olmak hususunda gösterdiği ısrardan dolayı Bulgaristan kendisine minnettar.

İnönü’nün karakterlerindeki mümeyyiz vasıf istikameti ve samimiye-tidir. Osmanlı Türkiye’sindeki diplomat ve nazırların mutad bulunan ve diplomatik sıfatında en yüksek de-

Ankarada geçirdiğim yedi sene zarfında İnönü tarafından Bulgar mümessili önünde söylenmiş hiçbir vaid yoktur ki yerine getirilmemiş olsun.

İnönü hususî hayatında imtisale nümune olacak bir zevce ve şefkatli bir babadır. Tabiaten büyük bir sporcu olup gençlik ve beden terbiyesini teşvik etmektedir. Türkiye’deki havacılık ona çok şeyler borçludur.»

Muharrir makalesini şöyle bitirmektedir:

«Türkiye Millet Meclisinin Atatürk’e halef olmak üzere ittifakla seçtiği zat işte, böyle bir şahsiyettir. Mizaç itibarıyla büyük selefinden daha sakin olan İnönü, belki biraz yavaş olarak, fakat, aynı enerji ve ısrarla onun tebarüz hareketine muhakkak devam tura vata Bulgarların bu samimi dost-yüksek vazifede rûdisine tevdi ettiği yet temenni ederim.»

Diğer taraftan Zora gazetesi, Atatürk’ün askerî kariyerine tahsis ettiği uzun bir makalede, büyük adamın yüksek askerî muvaffakiyetlerini, detmekte ve Türkiye’nin bu muvaffakiyetler sayesinde cihan harbinden sonra istiklâlini tesis ettiğini yazmaktadır.

Utro gazetesi, «İnönü, Bulgaristan için ne yapmıştır» başlığı altında, bir çok fırsatlarda Bulgaristana karşı açıkça dostluk hislerini izhar ettiğini yazmakta ve İsmet İnönü’nün karakteri itibarıyla sakin, fakat iş başında sebatkâr bir insan olduğunu kaydetmektedir.

Zaria gazetesi, başsütununda İnönü’nün uzun bir tercemeihali ve aynı zamanda Cümhureişliğine intihabına aid mufassal malûmatı neşretmektedir.

Atatürk’ün Sofyadaki ikametine aid hatıralar

Sofya 13 (A.A.) — Bulgar ajansı bildiriyor:

Bütün gazeteler, Atatürk’ün hayat ve eserlerine ve Sofyadaki ikametine aid hatıralara uzun uzun sütunlar tahsis devam ediyorlar. Bütün makaleler, Büyük Şefini kaybeden Türkiye’ye karşı sevgi nişaneleriyle doludur. Bumakalelere ölen Cümhur Başkanının hayatına aid müteaddid fotoğraflar ilâve edilmiştir.

Slovo gazetesi, baş muharriri Meçkarof tarafından yazılmış olan baş makalesinde, umumî harbin sonundaki millî bozgunluğun bir tasvirini yaptıktan sonra diyor ki:

Osmanlı imparatorluğunun vücudunu merhametsiz bir surette kesmekte olan cerrahların bıçağını çekip alan Mustafa Kemal olmuştur. Millî enerjili harekete getirdi ve milletin iradesini canlandırdı. Yoldan çıkmış bulunan ve mukavemete muktedir olmayan hükûmet merkezini terk ederek milletin hayatı kuvvetlerini aramak ve daha sonra Sakaryada galib gelecek olan silâhı tavlamağa üzere Anadolu’ya geldi. Bununla beraber, silâh zaferiyle iktifa etmiyordu. Türkiye’yi kurtarmak, hattâ büyük ve zengin etmek istiyordu. Onun kültür seviyesini yükseltmek istiyordu. Bütün milleti için kahramanlığının ve insan faziletlerinin sembolü olan o, diğerlerinden daha az müthiş olmayan bir mücadeleye başladı. Millî ve sosyal inkılâp mücadelesi... İşte on beş yıldır devam eden ve en büyük başarılarla tetevvüe eden inkılâp bu inkılâp idi.

İsveç matbuatından

Türkiye Atatürk’ün kuvvetli şahsiyetine ayrılmaz bir şekilde bağlıdır

“Atatürk’ün 14 sene zarfında vücade getirdiği eserler geçmiş asırlardan daha fazla ve derin izler bırakmıştır,,

Stokholm 13 (A.A.) — Bütün İsveç matbuatı, Atatürk’ün ölümü mü-nasebetile uzun makaleler neşreder, onun Büyük Şahsiyetini tebarüz ettirmektedirler.

Aftonbladet gazetesi yazıyor:

Türkiye’nin yeniden teşkil ve tanzimi keyfiyeti hayret verici tam bir inkılâb oldu. Bugünkü Türkiye Atatürk’ün kuvvetli şahsiyetine lâ-yenfek bir şekilde bağlıdır.

Son padişah, toprağını terkettiği vakit 1922 teşrinisanisinde elde edilmiş olan nihai zafer bütün şarkta şevk ve meserretle selâmlanmıştır. Bunu takib eden hareketler kararlardaki emniyet ve icradaki sürat itibarıyla bütün dünyayı hayrete garketmiştir.

Goeteborg Handels gazetesi yazıyor:

Kemal Atatürk, Osmanlı imparatorluğu bakayısı içinden millî Türk devletini kurtarmış, ziraatî sistematik bir şekilde rasyonelleştirmek suretile iktisadî hayatın inkişafını temin etmiştir. Kemal Atatürk eserini takib için sağlam bir esas kurarak memleketin istiklâlini yaratmış ve daimî müdafaaya hazır bulunduğu bu istiklâli kuvvetlendirmiştir.

Svenoka Dagbladet gazetesi yazıyor:

Kemal Atatürk Türk vatanını tam bir şekilde parçalanmaktan kurtarmış, kuvvetli, modern, millî bir devlet yaratmıştır. Atatürk, müstebitlerin boyunduruğunu kırmıştır. ve yakın şarkta, Avrupa’da ve manzara arz etmektedir ki mühim meselelerin mevzuubahis olduğu bir zamanda büyük devletler dikkatle Ankaraya tevcih etmektedirler.

Nya Daglight Allehanda gazetesi yazıyor:

Atatürk’ün eseri üzerine bir nazar atfedilirse görülür ki Türk devletinin başında bu Büyük Şef bulunduğu 14 sene zarfında vücade getirdiği eserler, geçmiş asırlardan daha fazla ve derin izler bırakmıştır. O olmasa idi modern Türkiye olmazdı. Onun sayesinde Türkler onun fevkalâde eserini takib edebilecekler ve dünya nazarında esasen pek yüksek olan itibarlarını daha fazla yükseltebileceklerdir.

Dagens Nyheter gazetesi yazıyor:

Türkiye Atatürk’ün idaresi altında kelimenin garptaki mefhumu ile modern bir devlet olmuştur. Bugün bu devletin beynelmilel itibarı gittikçe artmaktadır. Girişilen ıslahat işi Türkiye’yi değiştirmiştir. Türkiye dış politikası sahasında ve Atatürk’ün idaresi altında büyük muvaffakiyetler kazanmıştır.

Social Demokraten gazetesi yazıyor:

makalede de ezümle şu satırlar okunmaktadır:

«Kemal Atatürk, açık kavılcımlı gözlerini hayata kapadı. Politik saheden kudretli bir sima, tükenmez bir enerji çekiliyor. Büyük Türk ıslahatçısının eseri muazzamdır. Filhakika Türkiye’nin hududlarını eski imparatorluk hududlarından öteye genişletmişti, fakat dünya harbi esnasında parçalanmış Türkiye’yi birleştirdikten sonra, halk kitlelerini yeni ve medenî bir hayata sevk için uyandırdı. Arkadaşlarıyla birlikte teokratik değil, sivil bir devlet teşkilâtı kurdu. Eserlerinin ebedî kalacağından kimse şüphe edemez. Fakat kendisiyle birlikte giden bir kaç şey var: Alevî mizacı, kuvvetli ve tükenmez enerjisi, hareketli ve daima uyanık halde olan düşüncesi ve eğilmez iradesi. Kemal Atatürk yalnız Türkiye Cümhuriyeti’nin esaslarını değil, aynı zamanda günlük politikasını da gösteriyordu. Türkiye’yi alâkadare eden her hâdis-

Atatürk şüphesiz harb sonrası gelen diktatörlerin en dikkate değer olanıdır. Evvelâ, Türkiye’yi müstaklil bir millet mevkiiini kaybetmekten kurtarmıştır. Sonra, yeni bir Türk devleti yaratmış memleketi yeni bir anayasa, yeni bir kültür ve yeni bir millî ülkü vermiştir. Başka, başka mahiyette diktatörlükler vardır. Bunlardan bazıları hürriyeti boğar, bazıları da aksine olarak millete hürriyet ve kültür verirler. Atatürk Türkiye’si bu sonuncu tipin timsalidir. Dünya hiç bir zaman Türkiye’nin garb zihniyeti içinde yeniden kurulması gibi heyecanlı bir drama asla şahit olmamıştır.

Stokholms Tidningen gazetesi yazıyor:

Atatürk, yalnız memleketinin hâkimi değil bir devlet adamı ve mükemmel bir teşkilâtçı idi. İsveçte, onu, modern İsveç devletini kuran Gustav Wasa ile mukayese etmektedirler. Bu mukayese her cihetçe muhiktir. Yüksek bir eser bırakan Büyük Adam için İsveçte gösterilen takdir ve büyük hayranlığı izhar hususunda bundan daha iyi bir delil olamaz.

Yugoslavyada teessür

Bütün gazeteler birinci şahsiyetlerini Türkiye’nin babası

Belgrad 13 (A.A.) — Avala ajansı bildiriyor: Atatürk’ün ölümü bütün Yugoslavya kalbinde kederli aksiler uyandırmaktadır. Büyük adamın ölüm haberi yalnız hükûmet merkezinde değil, fakat bütün memlekette süratle yayılmış ve resmi binalarla bir çok hususî evler derhal kendiliklerinden bayraklarını yarıya indirmişlerdir.

Dün akşamki gazeteler gibi, bu sabahki gazeteler de birinci sayfalarını Türkiye’nin babası olan Büyük Adamın ziyana tahsis etmiş, muhabirlerinin gönderdikleri tafsilâtli haberlerle büyük ölünün son dakikalarını bildiren munzam malûmatı neşretmişlerdir.

Gazeteler, en aziz ve en kıymetli bir rûknünü kaybetmekle mateme gark olan Türk milletinin bu acısını, heyecanlı cümlelerle ifade etmektedirler.

Bundan başka gazeteler, Atatürk’ün ölmez eseri ile hayatı hakkında bir çok tafsilât vermekte ve İsmet İnönü’ni Cümhureişliğine intihab eden Türk parlamentosunun bu intihab celsesine aid malûmatı neşretmektedirler.

Utro gazetesi, baş makele yerinde eski Başvekil B. Muşanof’un bir mütaleasını neşrediyor. B. Muşanof diyor ki:

Türkiye, mevcudiyetinden beri en büyük ıslahatçısını kaybetmiştir. Atatürk Türkiye’yi ihya ve teceddüdünün temellerini attı. Bazıları Bulgaristana teveccüh gösteren sadık ve zeki arkadaşlarının da yardımı ile, adını yeni Türkiye’nin en büyük başarılarına bağladı. Ankarayı resmen ziyaret ettiğimiz zaman, Atatürk bana Sofyadaki ikametinde aid bir çok güzel hatıralar anlattı. Selânikte çocuk iken, bir çok Bulgar dostları mevcut olduğunu söyledi. Bulgaristan hakkında en iyi hisler besliyordu. Bana dedi ki: Bulgaristan ve Türkiye dost olmalıydılar. Bulgaristana hasım olan Türkiye’ye de hasımdır.

Zarya gazetesi, Atatürk’ün vefatı hakkında sütun sütun haberler neşretmekte ve uzun bir tercemei halde yeni Türkiye’ye

Taksim meydanında istiklâl marşı söylenirken

Dün büyük namına nutuk söyleyen muhtelif hatibler

Dünkü tezahürat esnasında ağlayanlar

Dünkü tezahüratta nutuk söyleyen yüksek tahsil gençleri

Atatürkün naaşları

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Teşkilâtı esasiye kanunun 44 üncü maddesi mucibince yeni hükümetin programını bir hafta zarfında Meclise bildirmesi ve Meclisten itimad reyini istemesi lâzımgelmektedir.

Diğer taraftan (Millî matem kanunu) lâyihasının da bugün Meclise verileceği ve müstacelen müzakere edileceği anlaşıyor.

İstanbulda yapılacak merasime aid öğrendiğime göre, Atatürkün naaşları ayın 19 unda İstanbuldan Yavuz Erhisi ile İzmir'e naklolunacak ve oradan hususi bir trenle Ankara'ya getirilecektir.

Ulu Önderin naaşları Dolmabahçe'den kara yolile Sarayburnuna getirilecek ve oradan Yavuz'a alınacaktır. Yavuz'u diğer torpidolarımız takip edecektir. Yavuz İzmir'e gelinceye kadar, millî matem işareti olarak dakikada bir top atılacaktır.

İstanbul halkının Atatürkün naaşlarına karşı tazimlerini izhar edebilmeleri için naaş Dolmabahçe'nin büyük merasim salonuna konulacak ve halkın üç gün naaş selâmlamalarına müsaade edilecektir. Bu esnada kara, deniz ve hava kuvvetlerine mensup askerî ümera ile üniversitenin erkek ve kız birer talebesi tarafından büyük ölünün baş ucunda ihtiram nöbeti beklenmektedir.

Ankara 14 (Telefonla) — Başvekil E. Celâl Bayar bugünlerde İstanbul'a gidecek ve Atatürkün naaşlarının Ankara'ya naklinde bizzat bulunacaktır. Başvekil'e Büyük Millet Meclisinden seçilecek bir heyetin de refakat etmesi muhtemeldir.

Haber aldığımız göre, Atatürkün mübarek naaşları elân yatak odasında bulunmaktadır. Fakat yakında büyük merasim salonuna (müyade salonuna) nakledilecek; İstanbul halkı, Önderi orada üç gün kadar ziyaret edebilecektir.

Ankarada muazzam cenaze merasimi ayın yirmi birinde olacaktır.

Atatürkün eseri son derece sağlamdır

Norveç gazeteleri makalelerinde bunu tebarüz ettiriyorlar

Oslo 13 (A.A.) — Norveç Telgraf ajansı bildiriyor: Bütün büyük gündelik gazeteler, Atatürkün tercümei halini neşretmekte ve gayet senâkâr makalelerle onun tarihî eserini nakletmektedirler.

Dagbladet gazetesi yazıyor: «Bugün Türkiye o kadar kuvvetlidir ki hasta adam tabiri tamamen eski, hâyide olmuştur.»

Aften Posten gazetesi yazıyor: «Atatürk muazzam bir eser vücuda getirmiştir.»

La Nation Agraire gazetesi yazıyor: «Bir adam, yeni bir Türkiye yarattı. Dikkate değer müessir hareketi ile devlet reisleri arasında biricik bir vaziyete sahip olan Atatürk'tür.»

Le Morgen Bladet yazıyor: «Atatürk tarihte memleketinin en büyük adamlarından biri olarak kalacaktır. Türkiye iyileşmiştir. Ve yeniden kuvvetlenmiş olarak Atatürk'ün eserine devam etmek hususunda en müsaid imkânlarla sahibidir.»

Morges Handels gazetesi yazıyor: «Atatürk Türkiye'yi yeniden yaptı. Ve emin bir yol üzerinde ileri yürüyüşüne devam eden bir memleket bıraktı.»

Beyrut büyük teessür ve hüzn içinde

«Zalk Atatürkün resmi önünde göz yaşları döküyor

Beyrut 13 (A.A.) — Büyük Atatürkün ölünü haberi Ankara radyosundan öğrenilmiş, Beyrutun bütün mahallinde büyük teessür ve hüzn uyandırmıştır. Dün akşamdanberi başkonsolosluğumuza akin halinde gelen halk ve cemaatler teessürlerini bildirmekte ve Atatürkün matemli bayrağına sarılı resmi önünde eğilerek göz yaşları dökmeğe başlamışlardır.

Fransız âli komiseri vekili Lübnan

"Atatürk, istikbalinden korkmayan kuvvetli millî bir devlet bırakmaktadır"

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

manda ona beynelmilel sahada birinci plânda bir mevki almağı temin ettiğini yazmaktadırlar. Gazeteler, büyük ölünün fotoğraf ve tercümei halini neşretmektedirler.

Ceska Slova gazetesi şunları yazıyor: «Atatürkün şahsında yeni Türkiye ruhu veren bir adam kaybolmuştur. Bu derece yüksek hilkatta bir adama sahip olduklarından dolayı Türklere gıpta etmeğe mütemayyiz. Çünkü, biz de bugün Mustafa Kemal'in dünya sahnesinde görüldüğü zamandaki Türkiye'nin vaziyetine benzer bir mevkide bulunmaktayız.

Atatürk Türkiye'yi İngiliz parlamentarizm modeli üzerinden bir devlet yapmış ve memleketinde kuvvetli bir sanayi yaratmıştır. Hülâsa, Atatürk modern Türkiye'nin yaratıcısıdır. Türkiye dahi müslümanlık âleminde bir mucize manzarası arz etmektedir. Türklere ilelebed Atatürke minnettar kalacaklardır.»

Lidove Novini gazetesi yazıyor: «Atatürk harpten sonraki politika âleminin en kıymetli simaları arasında yer almaktadır. Karakteri yapıcı, elemanlarla büyük bir vatanperverliğin ve demirden bir iradenin birleşmiş bir timsalidir. Modern tarihin en yüksek vakalarından biri olmak üzere Türkiye'nin yeniden hayata doğması onun eseridir.»

Lidove Listy gazetesi yazıyor: «Atatürk ile birlikte Türk tarihinin en yüksek siması kaybolmaktadır.»

Prager Presse gazetesi, Atatürkün başlıca eseri Boğazlar üzerinde Türk hâkimiyetini yeniden tesis etmiş olmasındır, diyor.

Bohemia gazetesi yazıyor: «Atatürk, arkasında istikbalinden korkmayan kuvvetli millî bir devlet bırakmaktadır.»

Prager Tageblatt gazetesi yazıyor: «Türkiye Atatürkün idaresi altında tamamen yenilenmiş esasları üzerine müesses yeni bir memleket olmuştur. Ve dünya politikasında mühim bir rol oynamaktadır.»

"Atatürk bir medeniyet membaı idi,"

İsviçre matbuatı Ulu Önderden hararetle bahsederek böyle diyor

Bren 13 (A.A.) — İsviçre Telgraf ajansı bildiriyor:

İsviçre matbuatı, Atatürke uzun makaleler tahsis etmekte ve onun muharebeden sonra mutemed bir devlet yapmak için dağınık Türkiye'yi yeniden bir araya toplamak hususundaki mesaisini, büyük dahilî inkılâplardaki ve memleketi modern medeniyete intibak ettirmek hususundaki meziyetlerini tebarüz ettirmektedirler. Gazeteler bu arada İsviçre medenî kanununun Türkiye'de tatbiki keyfiyetini de ileri sürmektedirler.

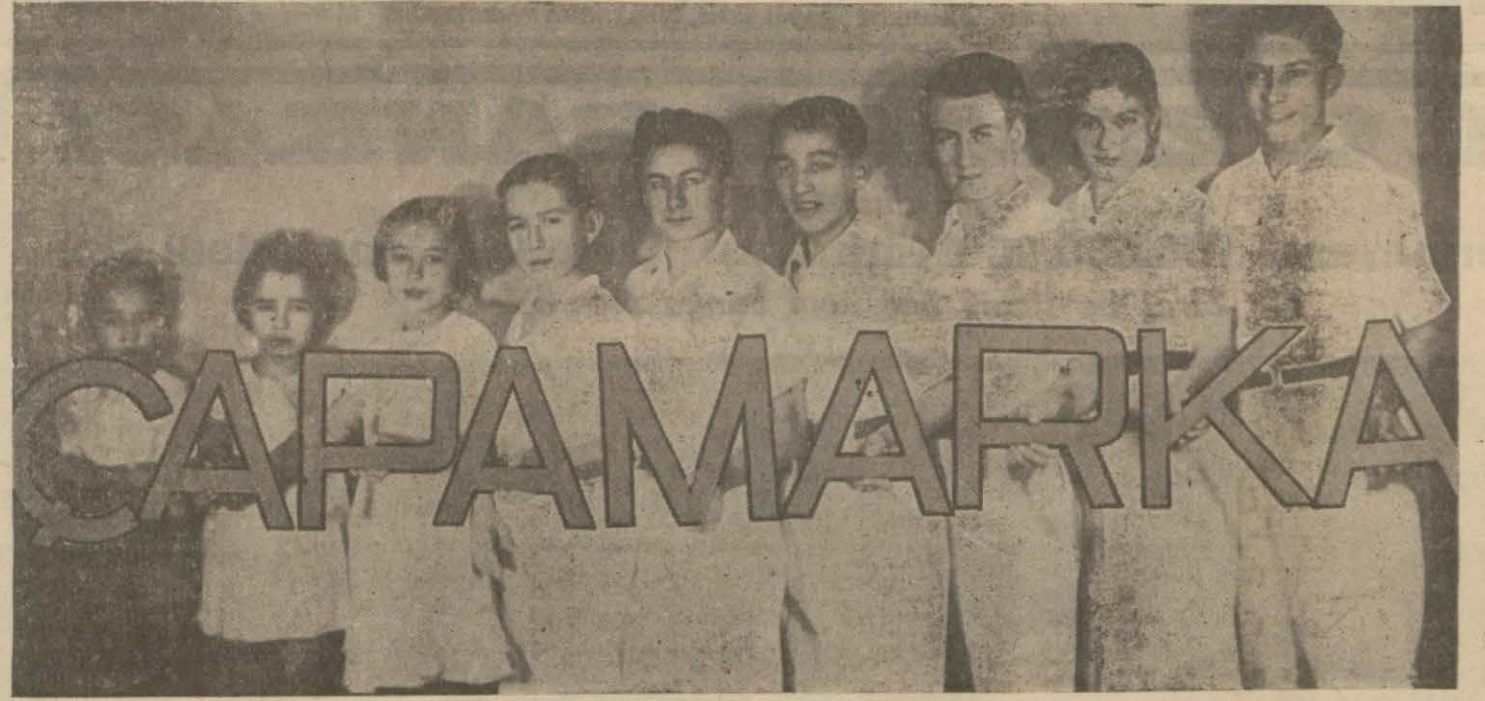
Brende intişar eden Der Buno gazetesi, şunları yazıyor:

Türkiyede serbes millî bir hayat kurmak için açtığı mücadelede hükümet ekseriya sert dinî temayüllere karşı koymak mecburiyetinde kalmıştı. Fakat artık bu devre tarihe kavuşmuştur.

Neue Zutcher Zeitung gazetesi yazıyor:

Atatürk bir medeniyet menbaı idi. Türkiye'yi Avrupalılaştırmak değil fakat, milletin müdafaaası, istikbal, terakkisi için ona hayat olarak lâzım olan unsurları vermek istiyordu. Atatürk aynı zamanda Türkiye'nin garb ile şark arasında bir köprü olmasını istiyordu. Bugün hiç kimse onun ıslahatçı eserine taarruza cesaret edemez.

Reisicumhuru namına teşrifat müdürü, Lübnan meclisi reisi, hükümet erkânı, müftü, cemaati islâmiye ve ülema, Amerikan üniversitesi rektörü, bütün konsolosluklar, yerli cemaatlerin mümessilleri, şehirin eşraf ve muteberan başkonsolosumuza gelerek derin taziyet ve teessürlerini ifade etmişlerdir. Beyrutta dündenberi matem havası esmektedir.

Hububat unları

Pirinç, Mercimek, Bezelya, Yulaf, Arpa, Nohut Patates, Fasulye, Çavdar, vesair Hububat unları ile Pirinç Nişastası, Buğday Nişastası, Korun Flor.

Baharatlar

Tarçın, Karabiber, Beyaz Biber, Kırmızı Biber, Kimyon, Yenibahar, Karanfil, Zencefil, Sahlep ve Sofra Tuzları.

1915 denberi tevakkufsuz mesaisi neticesi beynelmilel sergilerde kazandı

HOR KONKUR

ile müstahzaratının mükemmeliyet ve nefasetinde irişilmez bir kuvvet olduğunu isbat etmiştir.

Adres: Beşiktaş, Kılıcalı, Telefon: 40337, İstanbul Nuri Çapa

Türkiye Pamuklu Dokuma ve Pamuk İpliği Fabrikaları A. Şirketinden:

Bakırköy ve Kayseri fabrikalarımız kaput bezlerinin satış fiyatları aşağıda gösterilmiştir. Bu fiyatlar fabrikada teslim ve peşin tediye şartı ile muteberdir. Bir balyadan eksik satılarda fiyatlara yüzde 2 zammolunur.

KAYSERİ FABRİKASI MAMULATI			
Tip: 14	Anahtar marka	75 santim bezin 36 metrelik	topu 640 Krş.
Tip: 14	Anahtar marka	85 santim bezin 36 metrelik	topu 704 Krş.
BAKIRKÖY FABRİKASI MAMULATI			
Tip: 9	Kartal marka	85 santim bezin 36 metrelik	topu 675 Krş.
Tip: 9	Kartal marka	90 santim bezin 36 metrelik	topu 705 Krş.

Ambalaj ve nakliye ücreti müşteriye aittir.

Başınız mı ağrıyor?
Gripten mi yatıyorsunuz?
Romatizmanınız mı teprendi?
Dişinizin ağrısı sizi çok mu rahatsız ediyor? Bir tek Kaşe
NEOKÜRİN

Bütün bunları derhal giderir.
Ve size göz açtırır.
Lüzumunda günde 2 Kaşe alınabilir.

NEOKÜRİN
Midneyi bozmaz ve kalbi yormaz.
Tek Kaşe 6 kuruş, 6 lık ambalaj 30 kuruş. Her eczanede bulunur.

Osmanlı Bankası

İLAN

% 5 faizli 1909 ihraçlı İstanbul Şehremaneti istikraz tahvilâtına ait No. 56 lu 15 Eylül 938 vadeli kuponun 14 ikinci teşrin 938 tarihinden itibaren Osmanlı Bankasının İstanbul ve Londra Merkezî gişelerinde, tahviller damgalanmak suretiyle birlik kupon başına C. 0,7/- hesabı ile tediye edileceği, mezkûr tahvilât hamillerinin malumu olmak üzere ilân olunur.

Baker mağazalarında

Erkek ve kız çocuklarına mahsus elbise daireleri tevsi edilmiştir. Her yerden müsaid şerait ve iyi fiyatlarla emsalsiz ve zengin çeşidlerle bulacaksınız.

Diğerlerini gölgede bırakan yeni bir yıldız

TÜRKİYE UMUM MÜMESSİSİ **HELIOS MÜESSESATI** İSTANBUL-GALATA

TURK HAVA KURUMU

26 NCI TERTİP

BUYUK PIYANGOSU

İkinci keşide: 11/Birincikânun/938 dedir. Büyük ikramiye: **45,000** liradır... Bundan başka: 15.000, 12.000, 10.000, liralık ikramiyelerle (20.000 ve 10.000) liralık iki adet mükâfat vardır...

Yeni tertipten bir bilet alarak iştirak etmeyi ihmal etmeyiniz. Siz de piyangoonun mes'ud ve bahtiyarları arasına girmiş olursunuz.

İstanbul telefon müdürlüğünden

- İdare ihtiyacı için, 19 kalemde demir kablo irtibat kutusu, izole mayi, tevzi kutusu, kurşun kaplı tel, köprü raptiye, direk kanca ayağı, lastikli tel ve sair malzeme kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur.
- Muhammen bedeli (18807.75) lira, muvakkat teminatı (1411) lira olup eksiltmesi 2/12/938 cuma günü saat 15 de Müdürlük binasındaki satın alma komisyonunda yapılacaktır.
- Talipler muvakkat teminat makbuz veya Banka mektubu ile kânunî vesaike muhtevi kapalı zarflarını o gün saat 14 de kadar komisyona vereceklerdir.
- Şartnameleri her gün Levazım âmriliğimizde görülebilir. (7602)

Ankara belediyesinden:

Belediyemiz için benzin motörlü biri tek ve biri çift yataklı son model iki adet imdadı sıhhi otomobili alınacaktır. Şartnamesini görmek isteyenlerin her gün yazı işleri kalemine müracaatları lazımdır. Alâkadarların teklif edecekleri otomobillerin marka, fiyat ve teslim müddetlerini teşrinisani 938 sonuna kadar belediye reisliğine vermeleri ilân olunur. (4669) (8189)

Kabızlık

Barsak, karaciğer ve midenin kusurlu işlemesi demektir. Bu üç uzvun iyi işlemesini temin için muhakkak gece yatarken ve sabah aç karnına bir kahve kaşığı MAZON MEYVA TUZU alınır. Alınması gayet lâtif, tesiri tabii ve kolaydır.

Mazon Meyva Tuzu

nun ismi taklid edilebilir, fakat ne terki, ne de tesiri taklid edilemez. Mazon isim ve horoz markasına dikkat

T. C. ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk lirası Şube ve Ajans adedi 262
Ziraî ve ticarî her nevi banka muameleleri

PARA BİRİKTİRENLERE 28.800 LİRA İKRAMIYE VERECEK

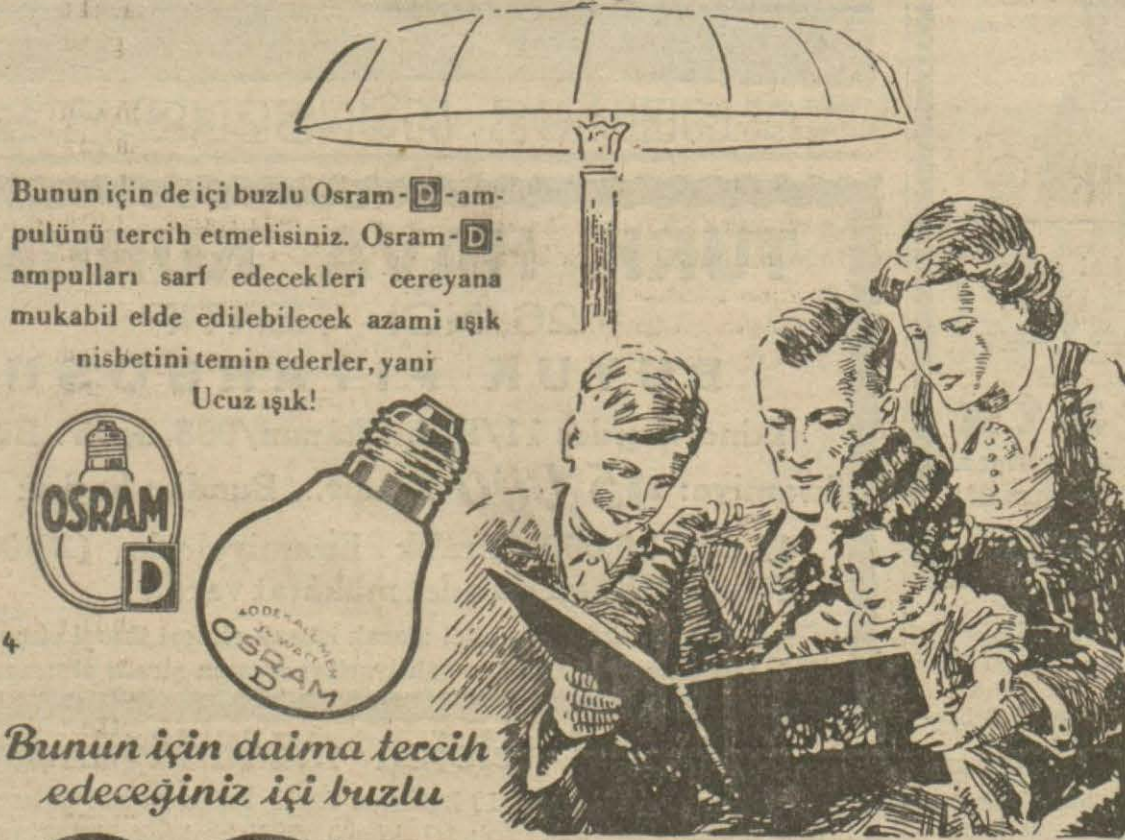
Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır:

Adet	1.000	Liralık	4.000 Lira
4	500	»	2.000
4	250	»	1.000
40	100	»	4.000
100	50	»	5.000
120	40	»	4.800
160	20	»	3.200

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasile verilecektir.

Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birinci kânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

Eyi Işık Evinizi şenlendirir

Bunun için de içi buzlu Osram-D-ampulünü tercih etmelisiniz. Osram-D-ampulları sarf edecekleri cereyana mukabil elde edilebilecek azami ışık nisbetini temin ederler, yani Ucuz ışık!

Bunun için daima tecih edeceğiniz içi buzlu

OSRAM-D AMPULLARI

AEG Türkiye Vekilleri:
Türk Anonim Elektrik Şirketi Umumiyesi
İSTANBUL P.K. 1449

Elektron
Türk Anonim Şirketi
İSTANBUL P.K. 1144

Gümrük ve inhisarlar vekâleti

Müfettiş muavinliği müsabaka imtihanı

Vekâlet Teftiş Heyetine 35 lira aslı maaşlı Müfettiş Muavini müsabaka ile alınacaktır.

- I — Bu müsabakaya girebilmek için:
A — Memurlar kanununun 4 üncü maddesinde yazılı vasıfları haiz olmak,
B — 1. İcinkânunun 1938 tarihinde yaşı otuzdan yukarı olmamak,
C — Askerlik vazifesini bitirmiş bulunmak,
Ç — Siyasal Bilgiler Okulu Hukuk Fakültesi, Yüksek İktisad ve Ticaret mektebinden veya bunlara mümasıl aynı derecedeki ecnebi bir mektepten mezun bulunmak,
D — Fransızca, Almanca, İngilizce lisanlarından birini bilmek,
E — Ahlâk ve seciyesi itibarile kendisine güvenilir olduğu anlaşılmak,
F — Sıhhati her türlü iklim ve her nevi seyahata müsaid olduğu tam teşekküllü bir resmi hastaneden alınacak raporla tevsik edilmek, gerektir.
- 2 — İstekli olanlar, nihayet önümüzdeki ikinciteşrinin yirmisine kadar Vekâlet Teftiş Heyeti Reisliğine dilekçe ile müracaat edip oradan verilecek tercümeihâl beyannamesini, eklerle birlikte ve üzerinde anlatıldığı gibi eksiksiz olarak doldurduktan sonra en geç Birincikânunun 5 inci gününe kadar Vekâlet Teftiş Heyeti Reisliğine ulaştırmış bulunacaklardır.
- 3 — İsteklilerden evsafı uygun görülenler 1 incikânunun 27 inci Salı günü arzuladığı Ankara veya İstanbulda mali, iktisadi ve hukuki mevzular dahilinde yazılı bir imtihana çekilecekler ve ayrıca, bildikleri lisandan da imtihan edileceklerdir.
- 4 — Tahriri imtihanında kazananlar, 2 inci kânunun 4 üncü çarşamba günü Ankara'da ayrıca bir de sözlü imtihan vereceklerdir.
- 5 — Her iki imtihanın yapılacağı yerlerle başlangıç saatleri, Teftiş Heyeti Reisliğince, isteklilerin dilekçelerinde gösterecekleri adreslere yazı ile bildirilecektir. (4440) (7/25)

Bir metredotel aranıyor

Ergani Maden civarındaki Madenimiz Memurin Kantinini idare edecek tecrübeli bir Metredotel aranmaktadır. Liyakatine göre verilecek azami ücret net 65 liradır. Oda, ailesi olduğu takdirde ev, tenvir ve teshin şirkete aid olacaktır. Taliplerin Türk tabiyetinden bulunması lâzımdır. Tercümeihâl, Bonservis suretleri ve bir de fotoğraflarıyla (Şark Kromları Türk Anonim şirketi, Maden) adresine müracaatları.

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

- I — Yeni yaptırılacak çekirtmeğe «tekne» ye konmak üzere satın alınacağı 8/XI/938 tarihinde ihale edileceği ilân edilen bir adet makina şartnamesi değiştirildiğinden yeniden açık eksiltmeye konmuştur.
- II — Montaj da dahil olduğu halde muhammen bedeli 4300 lira ve muvakkat teminatı 322.50 liradır.
- III — Eksiltme 2/XII/938 tarihine rastlayan cuma günü saat 14 de Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.
- IV — Muaddel şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.
- V — Makina 30 ton hamule ile tekneye 7 mil sür'at temin edecek kuvvette tam dizel olmak şartile şulster, vidop, Doyç, M.W.B. Doyçe Verke Emayen, Skandiya, Elva markalarından biri olacak veyahut aynı evsafta bulunan muhtelif markalardan mevadî muharrike sarfiyatı en az olanı tercih edilecektir.
- VI — İsteklilerin kanunen kendilerinden aranılan vesaik ve % 7,5 güvenme paralarile birlikte eksiltme için tayin edilen gün ve saatte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (7600)

- I — İdaremizin Karaağaç barut deposu tapa, saçma ve fişek ambarlarında şartname ve projesi mucibince yaptırılacağı ve 18/X/938 tarihinde ihale edileceği ilân edilen kerevet inşası pencere tecdit ve tadili ve tamir işlerinin teslim müddeti ve bedelin tediye geraiti değiştirildiğinden heyeti umumiyesi birden yeniden açık eksiltmeye konmuştur.
- II — Keşif bedeli (2941.30) lira ve muvakkat teminatı (220.60) liradır.
- III — Eksiltme 18/XI/938 tarihine rastlayan cuma günü saat 14 de Kabataşta Levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.
- IV — Şartname ve projeler (15) kuruş bedel mukabilinde sözü geçen şubeden alınabilir.
- IV — Eksiltmeye iştirak etmek isteyenlerin fenni evrak ve vesaikini ihale gününden 3 gün evveline kadar İnhisarlar inşaat şubesine ibraz ederek ayrıca ehliyet vesikası almaları lâzımdır.
- VI — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarile birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (8085)

Temizliğin azamisi Muazzam fennî teşkilât Bütün dünyaya yayılmış bir şöhrat

İşte: **TARİŞ** 'in tarifi
Üzüm, incir, şarap ve sirkenizi
TARİŞ 'ten alınız.

Beyoğlu İstiklâl caddesi 64 No. (PARMAKKAPI)

Güzel bir şapka erkeğe şıklık verir

Viyananın meşhur

P. ve C. Habig

Marka şapkalarının yeni gelen son Modelleri, en güç beğenenlerin zevki selimini bile tatmin etmektedir. Taklitlerinden sakınmak için şu resimdeki markaya dikkat.

Scandinavian Near East Agency

Galata Tahir han 3 üncü kat
Tel: 44991 - 2 - 3

Svenska Orient Linien Gothenburg
Gothenburg, Stockholm, Oslo, Dantzig,
Gdynia Copenhagen Abo Reval ve bütün
Baltik limanları şark ve Karadeniz başlı-
ca limanları arasında 15 günde bir ağız
ve avdet için muntazam postalar.
Gdynia - Dantzig - Gothenburg ve Oslo-
dan beklenen vapurlar.
Bardaland vapuru 14 T. Saniye doğru.
İsa vapuru 21 T. saniye doğru.
Sydfoib vapuru 22 T. saniye doğru.
Yakında İstanbuldan Hamburg Roter-
dam - Kopenhagen, Gdynia Gothenburg,
Dantzig - Stockholm, ve Oslo limanları
için hareket edecek vapurlar.
Bardaland vapuru 15 T. saniye doğru.
Gunborg vapuru 20 T. saniye doğru.
Aasne vapuru 26 T. saniye doğru.
Fazla tafsilat için Galata'da Tahir han
3 üncü katta kâin acentahına müracaat.
Tel: 44991 - 2 - 3

PUDRALAR

Modasında
Büyük bir tebeddül

Mübalâğalı «Makiya» kalmadı.

CİLDE SÜRÜLECEK GAYET İNCE
BİR PUDRA. TABİİ BİR GÜZELLİK
VERİR.

Parisin şık ve kibar kadınları, yeni
bir moda meydana atmışlardır. On-
lar, bütün gün zarfında hiç parlak-
lık izi vermeksizin şeftali çiçeği bir
ten temin eden yeni bir pudra keş-
fetmişlerdir.

Bu da; yeni ve hususî bir usul ile
en ince bir pudrayı ipekli elekten üç
defa geçirilmiş ve hakikaten krem
köpüğü ile karıştırılmış pudradır.
- Fransız kimyagerleri tarafından
uzun araştırmalar neticesinde elde
ettikleri bu en son usul - Tokalon
müessesesi tarafından imtiyaza alın-
mıştır. Tokalon pudrası parlak bir
buruna ve yağlı manzaralı bir cilde
nihayet verecek ve size nefis ve 8 saat
zarfında «Mat» bir ten temin edecek-
tir. «Fini Mat» Tokalon pudrasını
kullandığınızda ne rüzgâr, ne yağ-
mur ne de ter, cildinizin güzelliğini
bozmaz. Sehhar güzelliğinizi arttı-
ran bir tazelik ve bir cazibe verir. 8
cazip ve yeni rengi olan Tokalon
pudrasını isteyiniz ve kullanınız.

Dr. Hafız Cemal

Lokmanhekim

Dahiliye mütehasısı

Divanyolu 104

Muayene saatleri Pazar hariç her gün
2,5-6 Sab, Cumartesi 9,5-12 fukaraya
T. 22398 ★

SEKSÜLİN

KUTUSU 200 KURUŞ.

BEŞİR KEMAL ECZANESİ
MAHMUT CEVAT
SİRKECİ - İSTANBUL

Dr. İRFAN KAYRA

Röntgen mütehasısı

Türbe, Bozkurd kiraathanesi karşı-
sında eski Klod Farer sokak No. 8 - 10.
Öğleden sonra 3 ten 7 ye kadar ★

Sahibi Necmeddin Sadak

Umumi neşriyat müdürü Şevket Rado
Akşam Matbaası

Kültür Bakanlığından:

1938-1939 ders yılı lise fen ve edebiyat kolları yazılı ve sözlü olgunluk
sınavları Haziran ve Eylül devrelerinde girecek olanlara muhtelif ders grup-
larının aşağıda yazılı kısımlarından sorular sorulacaktır.

- 1 — Lise fen kolundan olgunluğa girecekler,
 - 1 — Fizik - Kimya grubu:
 - A — Fizikten: Lise sınıflarında eski programlara göre okutulan bütün elektrik bahisleri ve bu bahisiere ait deney ve problemler,
 - B — Kimyadan: Lise ikinci sınıfta okutulan mağdenler ve teorik bahisler, Lise fen kolunda okutulan organik kimya ve bu bahislerle ilgili problemler.
 - L — Matematik grubu:
 - Lise sınıflarında eski programlara göre okutulan bütün cebir bahisleri; Fen kolunda eski programlara göre okutulan üçgenölçey bahisleri; Ta-sarığ ve Koteğ Geometri bahisleri ve problemler.
 - 3 — Tabii ilimler grubu:
 - Eski programa göre insan anatomi ve fizyolojisine giren bütün bahisler.
 - II — Lise Edebiyat kolundan olgunluğa girecekler:
 - 1 — Tarih - Coğrafya grubu:
 - A — Tarihten: Liselerde okunan tarihin üçüncü ve dördüncü ciltlerin-deki bahisler.
 - B — Coğrafyadan: Türkiye, İtalya, Yunanistan, Bulgaristan, İsviçre coğrafyası.
 - 2 — Edebiyat tarihi: Tanzimat ve ondan sonraki devirler, Türk edebi-yatı tarihi.
 - 3 — Filozofi ve Sosyoloji grubu:
 - Lise ikinci sınıfı ile üçüncü sınıf edebiyat kolunda gösterilen bütün ba-hisler.
- Geçen olgunluk sınavlarında bir veya daha ziyade gruptan muvaffak olmayanların 1938-1939 ders yılı Haziran ve Eylül devrelerindeki olgunluk sınavları yukarıda işaret edilen bahislerden yapılacaktır. (4725) (8285)

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum İdaresi İlânları

İsim, miktar ve muhammen bedelleri ile muvakkat teminatları aşağıda yazılı 5 liste muhteviyatı muhtelif malzeme 30/11/938 çarşamba günü saat 15 ten itibaren sıra ile kapalı zarf usulü ile Ankara'da idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin hizalarında yazılı muvakkat teminat ile kanu-nun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini aynı gün saat 14 e kadar komisyon reisliğine vermeleri lazımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankara'da Malzeme dairesinden, Haydarpaşa-da Tesellüm ve Sevk Şefliğinden dağıtılmaktadır. (8345)

No.	Miktarı	İsmi	Lira
	Ton		Muhammen bedeli Muvakkat teminat
1	300	Sürşöfor yağı	67500 4625
2	1200	Rezidü yağı	120000 7250
3	350	Mazot	24500 1837,50
4	(400 Petrol (150 Pis gaz	69500	4725
5	150 Benzin	33000	2475

Nafia Vekâleti İstanbul elektrik işleri Umum müdürlüğünden Eksiltme ilânı

- 1 — Muhammen bedeli on üç bin dört yüz seksen beş lira tutan muh-telif kudret ve tevettürde ceman on bir bin adet ampul kapalı zarf usulile satın alınacaktır.
- 2 — Eksiltme 21/11/938 pazartesi günü saat 15 de İdarenin Tünel ba-şında Metro han binasının 6 ıncı katında toplanacak arttırma eksiltme ko-misyonunda yapılacaktır.
- 3 — Bu işe ait şartnameler İdarenin Levazım Dairesinden parasız ola-rak alınabilir.
- 4 — Muvakkat teminat miktarı bin on bir lira otuz yedi kuruştur.
- 5 — Teklif mektuplarının 2490 No. lu kanun ahkâmına uygun olarak eksiltmeden en az bir saat evvel Komisyon Reisliğine verilmiş bulunması lazımdır. (8060)

Orman Umum Müdürlüğünden:

Umum müdürlüğe bağlı Devlet orman işletmeleri revirlerinde istihdam edilmek üzere 150 lira ücretli 2 muhasip alınacaktır. Şartlar şunlardır:

- 1 — Memurun kanunun dördüncü maddesi şartlarını haiz olmak,
- 2 — Yüksek ticaret mektebinden mezun bulunmak,
- 3 — Umumi muhasebeye ve sanayi muhasebesile devlet muhasebesine vakıf bulunmak.
- A — Bu muhasiplikler için 21 ikinciteşrin 938 pazartesi günü saat iki buçukta Ankara ve İstanbulda talipler arasında müsabaka imtihanı açılacak-tır.
- B — Yukardaki şartları haiz olup da imtihanda müsavi not kazananlar-dan müesseselerde çalışmış ve tecrübe görmüş bulunanlar tercih edilecektir.
- C — Müsabaka sonunda vazifeye alınacak muhasibe aylığından başka arıca ayda 15 lira mesken kira bedeli verilecektir. Şu kadar ki kendine umum müdürlükçe mahallerinde ikametgâh gösterildiği zaman bu bedel verilmiye-cektir.
- D — Muhasipler kıdem kazandıkça çalışma vaziyetleri ve kabiliyetleri de nazarı dikkate alınarak devlet memurları hakkındaki mevzuatın tesbit ettiği müddetlere kıyasen terfi ettirilecek ve umum müdürlükçe tayin ve Ziraat Ve-kâletince tasdik olunacak miktar üzerinden maaşları arttırılacaktır.
- E — Talip olanların aşağıdaki fıkrada yazılı evrak ile 18 ikinciteşrin 938 cuma günü akşam saat 17 ye kadar Ankara'da umum müdürlüğe ve İstnbul-da vilâyet binası içinde İstanbul orman işleri çevirge müdürlüğüne müraca-atları lazımdır.
- F — Müracaat edenlerin ibraz edecekleri vesaik şunlardır:

- 1 — Hüviyet cüzdanı.
- 2 — Orta ve yüksek tahsil diplomaları.
- 3 — En son ikamet ettiği yerde mahalli zabıtasından alacağı iyi hal ve tezkiye varakası.
- 4 — Tam teşekküllü resmi bir hastaneden alacağı umumi sıhhat raporu.
- 5 — Halen çalıştığı ve evvelce çalışmış bulunduğu müessese veya resmi bir daire varsa buralardan alacağı durum vesikası ve benversis.
- 6 — Kendilerini tezkiye edebilecek tanınmış zatların sarîh adreslerini gös-terir muhtıra.
- 7 — Gelirlerini ve en son kazanç miktarını «irat veya maaş olarak» gös-terir bir not vesikası. (8198)

SAĞLIĞINIZI KORUYUNUZ:

KANZUK MEYVA TUZU

En hoş ve tabii meyva usarelerinden yapılmıştır. Tak-lid edilmesi kabil olmayan bir fen harikasıdır.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
BEYOĞLU - İSTANBUL

İstanbul telefon müdürlüğünden

- 1 — İdare ihtiyacı için 2120 adet boru başı kenedi «3» lik, 4240 adet boru başı civatası, 1000 adet kablo dirseği plân No. ro 7, 1000 adet galvanizli tev-zi kutusu dirsek demiri No. ro 7 ve 600 adet demir örgülü çubuk 8 1/2» lik açık eksiltmeye çıkarılmıştır.
- 2 — Muhammen bedel (1415) muvakkat teminat (107) lira olup, ek-siltmesi 18/11/938 cuma günü saat 15 de Müdürlük binasında satın alma komisyonunda yapılacaktır.
- 3 — İsteklilerin, muvakkat teminat makbuz veya banka mektubu ile ka-nunî vesaikle, o gün saat 15 şe kadar mezkûr komisyona müracaatları
- 4 — Resim ve nûmuneleri her gün Levazım Dairemizde görülebilir. (7075)

Hariciye Vekâletinden:

Hariciye Vekâletinde 11 inci dereceden mevcut münhal memuriyetlere talimatnamesine tevfiikan müsabaka ile memur alınacaktır.

Müsabaka imtihanı 21/İkinciteşrin/938 pazartesi günü saat 10 da Ha-riciye Vekâletinde yapılacaktır.

Müsabakaya iştirak için, taliplerin memurin kanununun 4 üncü madde-sindekilerden başka aşağıda yazılı evsafı da haiz olmaları lazımdır.

Hukuk, Mülkiye, Ulumu siyasiye, İktisadiye ve İçtimaiye ve Fakülte derecesindeki Yüksek Ticaret mektepleri veya Hariciye mesleği ile alakası bu-lunan mümasil yüksek mekteplerden birinden mezun olmak ve yaoları otuz-dan yukarı olmamak;

Müsabaka imtihanı şöyledir:

1 — Hukuku medeniye, Hukuku düvel, Hukuku hususiye düvel, İktisat, Maliye ve Tarihi siyasi (1815) den zamanımıza kadar «hakkında tahriri ve şifahi sualler.

2 — Türkçe ve Fransızcadan tahrir ve tercüme,

3 — Müsabakada üssü mizanı doldurmak şartile en fazla numara alan-lar kazanmış olacaktır.

Müsavat halinde Fransızcadan maada ecnebi lisanına vukuf sebebi rüç-handır.

Taliplerin mektep şahadetnameleri, askerlik hüsnühal ve sıhhat şahadet-nameleri ile hüviyet cüzdanı veya suretlerini istida ile 15/10/938 günü ak-şamına kadar Vekâlet Zat ve Tahakkuk Dairesi Umum Müdürlüğüne tevdi eylemeri ve 21/11/938 pazartesi günü Ankara'da Vekâlette hazır bulunmaları ve yukarda yazılı vesaik vaktinde tevdi etmeyenlerin imtihana alınmayacağı ilân olunur. (4661) (8158)

Yapı işleri ilânı

Gümüşhane: Trabzon - İran Transit yolu birinci mintaka Başmüdürlü-ğünden:

1 — Eksiltmeye konulan iş: Gümüş hane, Bayburt ve Karakösedde ya-pılacak transit otel ve garaj inşaatı (Keşif bedeli (228.208) lira 54 kuruş-tur,

2 — Eksiltme 2/12/938 cuma günü saat 15 de Transit yolu birinci min-taka Başmüdürlüğü odasında kapalı zarf usulile yapılacaktır.

3 — Eksiltme şartnamesi ve buna müteferri evrakı 12 lira mukabilinde Transit yolu Başmüdürlüğünden alınabilir.

4 — İsteklilerin (12661) liralık muvakkat teminat vermeleri ve ihale-den sekiz gün evvel vilâyete müracaatla komisyonu mahsus tarafından eh-liyet vesikaları almaları şarttır.

5 — İstekliler teklif mektuplarını 2 inci maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar Transit yolu birinci mintaka Başmüdürlüğüne makbuz mu-kabilinde teslim edeceklerdir.

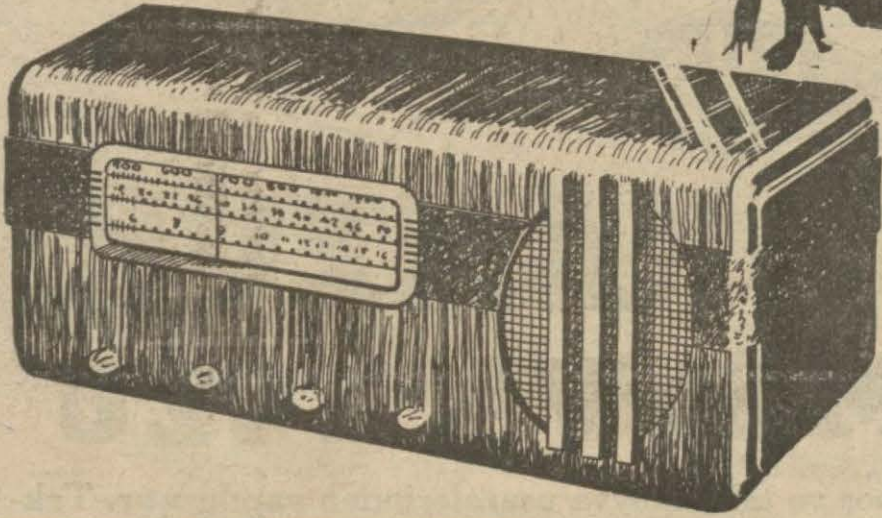
Postada olacak gecikmeler kabul edilmez.

Aradığınız Radyo.

Cins ve Fiyatı
Rakipsiz

A
TORUN

548 TIP 5 LAMBALI 100 TL.
539 TIP 5 LAMBALI LÜKS 110 TL.
748 TIP 7 LAMBALI 140 TL.

SPARTON

VERESİYE SAHİBİNİN SESİ İSTİKLÂL CADDESİ
SATIŞ VE AĞENTLERİNDE BEYOĞLU

Şekerci HACI BEKİR Mamulâtında
Türkün millî çeşnisi vardır
ALİ MUHİTTİN HACI BEKİR

İstanbul - Beyoğlu - Karaköy - Kadıköy

GRİP'e

KARŞI

EN İYİ ÇARE

BİR KAŞE

NEOKALMİNA

DIR.

NEZLE

NEVRALJİ - KIRIKLIK
KIRGINLIK - BAŞ - DIŞ
ve BÜTÜN AĞRILARI hemen keser

ismine dikkat ediniz.

SEFALİN

Romatizmadan çok
ızdırab çekiyordum.
SEFALİN
beni kurtardı.

Baş ve diş ağrıları, mafsalları,
ağrıları, grip, nezleyi
derhal geçirir.

Eczanelerden 1 lik ve 12 lik
ambalajlarını isteyiniz.

Mühim müjde:

15 sene teminatlı

Meşhur Singer saatlerinin
satışında teshilâta başlandı.

Singer Saat Mağazası
İstanbul Eminönü Tel 21964 ★

MÜHENDİS

Diplomalı, (Su, yol, demiryol, köprü
inşaatı) iş aramaktadır. Ankara, Ye-
nişehir, Birlik oteli mühendis W.D. ★

BIOGENİNE

KAN ve DERMAN

Biogenine: Terkinde bulunan kinin, çelik, arsenik ve
acı nebatat hülâsalarile tababetin fevkalâde
ehemmiyet verdiği ve şayanı hayret muvaffakiyetler temin ettiği bir
devadır.

Biogenine: Uzun ve kısa ateşli ve ateşsiz süren hastalık-
lardan sonra görülen zafiyet, halsizlik, kan-
sızlık hallerini mucize gibi pek kısa bir zamanda izale eder. Kandaki
kırmızı yuvarlacıkları tazeler ve çoğaltır. İştihayı açar dermansızlığı
giderir, vücade daima gençlik, dinçlik verir, cildin soluk rengini can-
landırarak pembeleştirir.

Biogenine: Sinirlerin kıymetli ve sadık bir arkadaşdır.
Sinirlere kuvvet verir. Hastayı ve muhitini
usandıran bir çok asabî buhranları en çabuk bir zamanda şifalandırır.
Hiç bir sinir ilâcı: Nevrasteni ve isteriye müptelâ olanlara (BIOGENİNE)
kadar istifade temin edemez.

Biogenine: Gençlerde görülen ve çok defa nevrasteni-
den mütevellid olan iktidarsızlık ve bel gevşekli-
ğinde pek mühim rol oynar.

Biogenine: Sıtmaya karşı fevkalâde koruyucu tesiri oldu-
ğu gibi sıtma nekahetlerinde de pek müessirdir.

Biogenine: Şekerli hap şeklindedir. Büyük ve küçükler
kolaylıkla alabilirler. Sıhhat Vekâletinin mü-
saadesini haizdir. Her eczanede bulunur.

KURTULUŞ

Doktorlar, Bankacılar, Kâtipler, Mektepliler velhasıl bütün
mürekkepli kalemle yazı yazanlar, mürekkebin ceb-
lerine akmasından, kurumasından, ve ucun bo-
zulmasından kurtaran yegâne

TIKU DOLMA KALEMİ

Avrupada dahi tasdik olunduğu gibi
Almanyanın bu icadı mürekkebli
kalemle yazı yazmak mec-
buriyetinde olan halkı
hakikaten bu ezi-
ten kurtarmıştır.
TIKU ucu aşın-
maz, bol mü-
rekkeblir.
kuvvetli basılırsa
3-4 kopya çıka-
rılabilir.

Açık bırakıl-
dığı halde her ne
şekilde durursa dur-
sun mürekkeblir akmaz ve
kurumaz. TIKU en sağlam
ve en kullanışlı mürekkebli
kalemidir.

Siyahıtan maada yeşil, mavi ve kırmızı
renkleri de aynı fiatta satılmaktadır. Her
yerde arayınız. Taklitlerinden sakınınız, üze-
rindeki «Tiku» markasına dikkat ediniz. Fiyatı 3 lıradır.
Deposu: Rikardo Levi Havuzlu han No. 1 İstanbul
Taşraya posta ile gönderilir.

En rahat çelik somyelerile şık, metin ve ucuz

KARYOLALARI

ve madenî möbleleri
HALİL SEZER

Karyola ve madenî eşya fabrika salonlarındaki
meşherinde görebilirsiniz.

Sirkeci, Salkımsöğüt, demir kapı caddesi No. 7 Tel: 21632

Ankara belediyesinden:

Belediyemiz itfaiyesi için beş adet motorpomp alınacaktır. Şartnamesini
görmek isteyenlerin her gün yazı işleri kalemine müracaatları lazımdır. Bütün
fiyatların teklif edecekleri motorpompların fiyat ve avansları ile teslim müddetleri